

ქართულ-სომხური ლექსიკონი

ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის
სტუდენტებისათვის

ენისა და საგნის ინტეგრირებული
სწავლების კურსისთვის

ბიზნესი, ეკონომიკა

გამომცემლობა „მერიდიანი“
თბილისი 2015

ენობრივი კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტი

პროექტი

„არაქართულენოვან სტუდენტთა აკადემიური მხარდაჭერა ქართულ ენაში
მომზადების პროგრამის ფარგლებში“

OPEN SOCIETY GEORGIA FOUNDATION
ფონდი ღია საზოგადოება საქართველო

გამოცემულია ფონდი „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ ფინანსური მხარდაჭერით. ავტორის/ავტორების მიერ საინფორმაციო მასალაში გამოთქმული მოსაზრება შესაძლოა არ გამოხატავდეს ფონდ „ღია საზოგადოება-საქართველოს“ პოზიციას. შესაბამისად, ფონდი არ არის პასუხისმგებელი მასალის შინაარსზე.

Published with the financial support of the Open Society Georgia Foundation. The views, opinions and statements expressed by the authors and those providing comments are theirs only and do not necessarily reflect the position of Open Society Georgia Foundation. Therefore, the Open Society Georgia Foundation is not responsible for the content of the information material

კონცეფციის ავტორები და შემდგენლები: **კახა გაბუნია, ჭაბუკი ქირია**

მთარგმნელი: **ზოია მხითარაიანი**

რედაქტორი: **ქეთევან გორჩიტაშვილი**

ISBN

აგენტი (agent) განსაზღვრული ფუნქციის მქონე ბიოთუმად მოვაჭრე, რომელიც კონკრეტულ ორგანიზაციას მუდმივად წარმოადგენს და არსებულ საქონელზე იურიდიულად პასუხს არ აგებს.

აგენტი ეკონომიკური (economic agent) ფიზიკური ან იურიდიული პირი: 1. რომელსაც საკრედიტო დანვსებულება აძლევს კრედიტს; 2. რომელიც ეწვევა სამენარმეო საქმიანობას.

აგენტი სადაზღვევო (insurance agent) ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელიც მოქმედებს მზღვეველის დავალებით და სახელით.

აგენტი სავაჭრო (distributor, selling agent) პროდუქციის მწარმო-

ფირმა (agent) ნიუზსკი ცირბაიუქ იუნსციო მნდაბაჟა ათისორიქ ცაჟიქაბ ანაბ, ირე ჳარონასკაჟაჟა ირეზსკი კა-ცმასკეჟიუქონს ჳ ნეკკაჟა-ცნიონს ს ათკა ააჟარაჟი ჳა-ჟარე ჟრაცაჟარანასკან აჟათა-აჟანანათქიუქონს ჳი კრეონს:

სსსსსსსსსს ფირმა (economic agent) ჟიქიქასკან კამ ჟრაცაჟარანასკან ანაბ. 1. ირჟინ კარკაჟინ კაჯმასკეჟიუ-ქონსრე კარკ ჳ თორანაჟრეონს, 2. ირე ცაჟიქონს ჳ ბენარკა-თჟრა-კან ცირბონსეიქაჟაჟაჟა:

სსსსსსსსსსსს ფირმა (insurance agent) ჟიქიქასკან კამ ჟრაცაჟარანასკან ანაბ, იქ ჳანჟეს ჳ ცაქიჟა ააჟაჟიქაჯიოიქი ჳანბნარაჟიუქაჟაჟაჟა ს ნრა ანთონსიქი:

სსსსსსსსსსსსსს ფირმა (distributor, selling agent)

ებელსა და მომხმარებელს შორის შუამავალი პირი, რომელიც არ არის პროდუქციის მესაკუთრე.

აგენტი ფისკალური (fiscal agent) ბანკი ან სატრასტო კომპანია, რომელიც სააქციო საზოგადოებისთვის ახორციელებს ისეთი სახის მომსახურებას, როგორცაა: ფასიანი ქაღალდების გამოშვება, პროცენტებისა და დივიდენდების, საიჯარო ქირის გადახდა.

აგრესიული ფასების პოლიტიკა (aggressive pricing) კონკურენტებზე ზენოლის მიზნით საკუთარ საქონელზე დაბალი ფასების დანესების მეშვეობით მაღალი ხარჯების მქონე კონკურენტების განდევნა ბაზრიდან.

ადგილობრივი მარკეტინგი (local marketing) გაყიდვების სტიმულირების მორგება ადგილობრივ მომხმარებელთა

სართაერანჲ ართაერითჲი ს საყათოთჲი მჲღს მჲღსთოჲი ანბ, იჲ ართაერანჲი სეჲიასანათერღ ჯე:

ჯარყანჲიღესუჲი

გირჲყას (fiscal agent) ჲანსკლამ მჲღსთოჲი ონსკეროთჲონ, ირღრადჲნსთირასკან ონსკეროთჲონხამარ ირასკანაგნოი ჲ აყნაჲიჲი ბათაოთჲონსნერ, ინჯაჲიჲი ჲნ არბჲოთჲერი ჲოთარკოიარ, თოკოისნერი იო ჯახარადჲინსნერი, Ჲარდასკაოთჲონ Ჲდაროიანსნერიკათაროიარ:

აგრესიჲი ჲსჲი

ჲარაჲყასიიბჲი

(aggressive pricing) შრესკიგნსნერი Ჲრა დნჲოი გირბაერეოიანყათასკოი, სეჲიასკანაყრანჲსნერი გნსნერი იგესმან მჲიგნოი Ჲარბი ბაჲსეროისნეოი არესკიგნსნერიოირანოიარ ჯოისკიგ:

სერაყას შარყსბიღე (local marketing) Ჲადათჲი იოჲანმანხამაყათასაჲანსნეოიანსთესკან საყათოთჲასკან

ჯგუფების საჭიროებებსა და სურვილებზე.

ადგილობრივი მოსაკრებელი

(local dues) ადგილობრივ ბიუჯეტში ერთჯერადი სავალდებულო გადასახდელი.

ადმინისტრაციული ხარჯები

(administrative costs) საწარმოს მართვისა და მისი საქმიანობის კონტროლთან დაკავშირებული ხარჯები.

აგანსი (advance) ფულადი თანხა, რომლებიც გაიცემა წინასწარ შემდგომი გადახდის ანგარიშში.

ავუარი (avoir ქონება] აქტივი, ფულადი სახსრები, ჩევი, თამასუქი, აკრედიტივი და სხვ.

აკვიზიცია (acquisition შეძენა)

ბირჟაზე, ფასიანი ქვალაღდების ბაზარზე ერთი კომპანიის მიერ სხვა კომპანიის აქციათა საკონტროლო პაკეტის ყიდვა.

აკრედიტივი (akkreditiv მიმნდობი)

ქამრეჩი კარიქნერჩინ იუ გვანსიოქიონსნერჩინ:

სხრადუას სიჩრფ (local dues)

სნელასან რიოღს კასთარქიოქ მსესანცამუას აყარითაქირ ქდაროიმ:

ყარაღუასუას შამსხერ

(administrative costs) მღონარქიოქიანს კათაქდარმანს ი იერა ციბონსნეოქიანს ხსიქიოქიანს ხესთ კააქქდ ბაქასერ:

ყასსსაყარაღ (advance) ჳიომარ, ირქ თრქიომ ხ საქასაყესა` ხესთაყა ქდარმანს ციომარჩიგ:

იჩსხფიჩსარ (avoir ციუქ]

სსიქიქსნერ, იერამასკანს მჩიჯიგნსერ, კსიოჩინს, სსიქნეჩიქიქქ, მსიოჩხასკ ს აყინს:

საყაქიღიფჩას, სნერყრსაყიჩს

(acquisition ცნოიმ) ჩიოჩსაყოიმ, არქნეოქერჩი ჳიოსკაყოიმ მჩ რნსკეროქიანს კიოქმჩიგ აყქ რნსკეროქიანს რაქნსთოიმსერჩი სთოიციოქასკანს ქაყსერქი ცნოიმ:

საყრხჩჩსაყ (akkreditiv)

სახელობითი ფასიანი ქაღალდი, რომელიც ადასტურებს იმ პირის უფლებას, რომელმაც გამოწერილია ფასიანი ქაღალდი, მიიღოს ბანკში დოკუმენტში მითითებული თანხა.
ამორტიზაცია (amortisatio შესუსტება) ძირითადი კაპიტალის თანდათანობითი ცვეთა.

ანაბარი (bank deposit) დანაზოგი, ბანკში შესანახად შეტანილი ფულადი სახსრები, რომელსაც ჩვეულებრივ პროცენტი ერიცხება.

ანაბარი ვადიანი (time deposit) საკრედიტო დაწესებულებაში ფულადი თანხის შენატანი (ანაბარი) განსაზღვრული ვადით, რომელსაც ერიცხება პროცენტი.

ანაბარი მიზნობრივი (purposeful deposit) ფულადი თანხა, რომელიც შეტანილია საკრედიტო დაწესებულებაში გარკვეული მიზნით.

ანქანასკან არძეჟიუჟ, იჟრ ხასოთათოჟმ ლ აჟნ მარჟოჟი ჰრასოჟინჟრ, იჟი ანოჟნოჟ იოჟრს ლ გოჟასბ არძეჟიუჟრ, იჟრ რანსოჟოჟმ ასოჟანსა ჟასოთაჟოჟოჟმ იჟჟასბ გოჟმარჟრ:
ასოჟრსიჟასჟი, სსაჟასოჟას-აროჟი (amortisatio) ჟჟანასკანს კასაჟიოთაჟი ასოჟიჟანასკანს არძეგოკოჟოჟმ:

ასასო (bank deposit) ჟანაჟოჟოჟოჟოჟინს, რანსოკინ ჟი ასაჟიოჟასბ იჟრასასკანს მჟიჟინსერ, იჟრინგ იჟიმასგ თოკოჟს ლნ ასოჟანოჟმ:

ჟასოჟესასჟი (time deposit) ოარკასაჟინს ხასოთათოჟოჟოჟინს იჟრასასკანს ნსეროჟოჟოჟმ (ასასიჟ) ასაჟიმანჟასბ ჟამსკსოჟოჟ, იჟრინს იჟიმასგ თოკოჟსინსერ ლნ ოჟაროჟოჟმ:

სოჟასოჟასჟი (purposeful deposit) ჟრასასკანს გოჟმარჟ, იჟრ ნსეროჟოჟასბ ლ ოარკასაჟინს ხასოთათოჟოჟოჟინს` იჟროჟასკი ნასასოჟასკოჟოჟ:

ანაბარი მოთხოვნამდე (sight deposit) ბანკის დეპოზიტი; მენაბრის პირველი მოთხოვნისთანავე ბანკის საჩეკო ანგარიშზე არსებული საშუალებები.

ანაბარი მომგებიანი (premium deposit) ფულადი შენატანი, რომელზეც შემოსავალი გადაიხდება რეგულარულად ჩატარებული ტირაჟიდან მიღებული მოგების მეშვეობით.

ანაბარი უვადო (termless on-demand deposit) ფულადი თანხის შენატანი (ანაბარი) განუსაზღვრელი ვადით, რომელსაც ერიცხება პროცენტი და რომელიც შეიძლება იქნეს უკან გამოთხოვილი (დარიცხული პროცენტის ჩათვლით).

ანაზღაურება (offset) განეული სამუშაოს, მიყენებული ზარალისა და ხარჯების სანაცვლოდ მიღებული ფულადი ან სხვა ფორმის საზღაური.

ვიზუალური აქტივი (sight deposit) წანსკაქინ აქსანუ, აქსანუათოქი ათაჟინ ჯსკ აქსანუჟდ ქანსკი ჯესკაქინ ვრქოქქი ქრს ლად მიჟინსერ:

ჯსკაქსს აქტივი (premium deposit) ჴრამსკანს სერჟოთ, ირქი ესკამოთრ ქდარქოთ ლ აქარქერაქარ` ანსკსკვქდ თქრსქჟ` აქსთსკანს ქოქსათოქოსკანს ქიქდსკსქსათქჟ სთსკვდ ჯსხოქქი მიჟინოქ:

ასქსსს აქტივი (termless on-demand deposit) ჴრამსკანს სერჟოთ (აქსანუ) ანოოქოქ ქამსქსთოქ, ირქი იქინსკვ თოქოთსსერ სს თრქოთ, ს ირქსკაროქ ლ სსთ აქსანუქქლ (აქოქოქოთ, სკვქარქქდ თოქოთსსერქ):

ფინსჯსსინჟინს (offset) ჴსთსარქდ აქქსთსანქქი, სსსკვქდ ქნსსქი სსარ სთსკვდ იქრამსკანს სკანს აქქსოქ სსთსარქდ სსთოქოთ:

ანგარიშთა გეგმა (list of accounts)
ბუღალტრული ანგარიშების
სისტემატიზებული ნუსხა.

ანგარიში (account, bank account)
ბანკში იურიდიულ ან ფიზიკურ
პირთა სახელზე არსებული
მონაცემები, რომლებიც ასახავენ
მათ ფინანსურ ურთიერთობებში
მომხდარ ცვლილებებს.

ანგარიში ბლოკირებული (blocked
account) საბანკო ანგარიში,
რომლის განკარგვა შეზღუდუ-
ლია სასამართლოს ან მთავ-
რობის გადაწყვეტილებით.

ანგარიში კერძო (პირადი) (private
person's account) ფიზიკური პირის
საბანკო ანგარიში.

ანგარიში მიმდინარე (current
account) საბანკო ანგარიშის ტიპი
მოთხოვნამდე, რომელიც
საშუალებას იძლევა მასზე
არსებული თანხის მიმართ
გამოიწეროს ჩეკი. მას არ

ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՑԱՏԿ (list of
accounts) Հաշվապահական
հաշվետվությունների
համակարգված ցանկ:

ՀԱՇԻՎ (account, bank account)
Բանկում իրավաբանական կամ
ֆիզիկական անձանց անունով
առկա տվյալներ, որոնք
արտացոլում են ֆինանսական
հարաբերություններում տեղի
ունեցած փոփոխությունները:

ԱՐԳԵԼԱՓԱԿՎԱԾ ՀԱՇԻՎ
(blocked account) Բանկային
հաշիվ, որի տնօրինումը
սահմանափակված է
դատարանի կամ
կառավարության որոշմամբ:

ՄԱՍՏԱՎՈՐ ՀԱՇԻՎ (անձնա-
կան) ((private person's account)
Ֆիզիկական անձի բանկային
հաշիվ:

ԸՆԹԱՑԻՎ ՀԱՇԻՎ (current
account) Բանկային հաշիվի
ցպահանջ տեսակ, որը թույլ է
տալիս նրա վրա առկա գումարի
չափով անդորրագիր դուրս գրել:
Նրա նկատմամբ տոկոսներ չեն

ერიცხება პროცენტი.

ანგარიში საბანკო (bank account)

ბანკში არსებული ანგარიში, შენატანი. განასხვავებენ მიმდინარე და სადეპოზიტო ანგარიშებს.

ანგარიში სადეპოზიტო (deposit account) ანგარიში ბანკში,

რომელზეც შეიტანება ფული და მიიღება შემოსავალი პროცენტის სახით.

ანგარიში სავალუტო (currency account) ანგარიში საბანკო

დანესებულებაში, რომელზეც გროვდება და რომლიდანაც იხარჯება თანხები უცხოური ვალუტით.

ანგარიში საკორესპონდენტო (correspondent account) ანგარიში,

რომელიც ასახავს ბანკის მიერ წარმოებულ ანგარიშებს სხვა ბანკის დავალებით და მის ხარჯზე საკორესპონდენტო ხელშეკრულების საფუძველზე.

ანგარიში სატრანზიტო (transit account) საბანკო ანგარიში,

რომელზეც შედის საექსპორტო

ხაზქარკლიმ:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎ (bank account)

Բանկում առկա հաշիվը, აվանդ: Տարբերում են ընթացիկ և აվանդային` դեպոզიტային, հաշիվներ:

ՄԱՍՆԴԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎ (deposit

account) Բանկային հաշիվ, որի վրա ներդրվում է գումար և ստացվում է կամուտ` տոկոսի տեսքով:

ԱՐԺՈՒՅԹԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎ (currency

account) Հաշիվ բանկային հաստատությունում, որի վրա գումարներ են կուտակվում, և որից գումարները ծախսվում են արտարժույթով:

ԹՐԹԱԿՑԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎ

(correspondent account) Հաշիվ, որն արտացոլում է բանկի` ըստ հանձնարարությունների, և մյուս բանկերի հաշիվին կատարված հաշվարկները` պայմանագրի հիման վրա:

ՏՐԱՆԶԻՏԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎ (transit

account) Բանկային հաշիվ, որի վրա մուտքագրվում են

ამონაგები.

ანგარიშსწორება ნაღდი (cash down payment) საკრედიტო დაწესებულების მიერ კლიენტის ანგარიშიდან მისი მითითების საფუძველზე ნაღდი ფულით განხორციელებული გადახდები.

ანგარიშსწორება უნაღდო (payment account) გადახდა ნაღდი ფულადი ოპერაციის გარეშე, თანხის გადარიცხვის გზით.

ანგარიშსწორების ფორმები (forms of settlement) ვაჭრობაში დამკვიდრებული ანგარიშსწორებითი ოპერაციების ხერხები: 100%-იანი ავანსი, აკრედიტივი, ინკასო და სხვ.

ანგარიშფაქტურა (invoice) გამყიდველის მიერ მომზადებული და მყიდველისათვის გაგზავნილი დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს ყიდვა-გაყიდვის გარიგების დეტალებს.

არაამორტიზებადი ძირითადი საშუალება ძირითადი საშუალება, რომელიც ექსპლუატა-

არტახანამან ხელმოიტონერ: **ყასსჩყ ყდარჩს** (cash down payment) ზინანსასკან ხასთათოქჟან კოღმჩგ ხადაქოტოქი ხაღქჩგ სრა გოცმან ხჩმან ქრა იერამოქ ირასკანაგქად ქდაროიმსერ:

ასყასსჩყ ყდარჩს (payment account), ყდაროიმ ათანგ კანსჩქკ გოტდარქნერჩ, იერამასკან ქოქასანგოიმსერჩ მქოგოქ:

ყდარსას Ⴢხყხონ (forms of settlement), ასოსოქი მსგ ხასთათოქად ქდარმან გოტდონოქოინსერჩ თხსასკნერ ` 100%-ანოგ კანსჩასქდარ, ასქრექიტოქ, ჩნსკათ ს აქუნ:

ჯასჩყ-ასორასქასჟონ (invoice) ყადათოქი კოღმჩგ აყათრასოქად ს გნოქინი ნოქარქქად ქასთათოქოქო, იოქნერათოიმ ლ აოქ ნო ქადათოქი გოტდარქნერჩ მანრამასსერქ: **ჯსასჟოქ Ⴢჩსსასყას სჩჟონ** Ⴢჩმნასკან მქოგ, იოქ Ⴢასხაგოტდმან ონსაგქოიმ ქი

ციის დროს არ კარგავს თავის ღირებულებას.

არაკონვერტირებადი ვალუტა (Inconvertibility) რომელიმე ქვეყნის ვალუტა, რომლის თავისუფალი გაცვლაც გარე სავალუტო ბაზრებზე მხოლოდ სამთავრობო ორგანოების სპეციალური უფლებით ხდება.

არასაგადასახადო შემოსავალი (nontax income) შემოსავალი, რომელიც საგადასახადო კოდექსით არ არის გათვალისწინებული.

არასრული დასაქმება (under-employment) ეკონომიკური სიტუაცია, როდესაც მუშახელის მიწოდება აჭარბებს მასზე მოთხოვნას.

აუქციონი (auction) საჯარო ვაჭრობა.

აუქციონი „ჩაქეჩით“ (bring to the hammer) აუქციონი, რომელზეც გაყიდვის პროცესი მთავრდება „ჩაქეჩის“ დარტყმით და მყიდველია ის, ვინც გასაყიდ ნივთში ყველაზე დიდ თანხას

ყოფნის იქ აქტუალურ:

2ΦИΧΑΝΑΧΑΦΟΡ ΑΝΤΙΧΙΣΜ

(Inconvertibility) იქნეს ზღვრული აქტიუმი, იქი ადასი ფიქსან-ასტიმარ ართარტიუაქინ ზილ-ანსტიომ მქაქს ლათაქარასქან მარქინსტიქი ხათილქ იქრალინქილქ ღ თლქი იონსტიომ:

ΝΖ ΖΑΝΧΑΜΙΣ ΧΑΧΑΜΙΧΣ

((nontax income) ხქამიოს, იქრქი ნაქასთესქად ჰარქსქინ ოქრნსაქრქილქ:

ἸΣΕΡΕΡΑΓΧΑΣΘΙΧΙΣΜΙΧΣ

(under-employment) სნსთესასქან იქრალიქდაქლქ, ზერქ აქქასთილქი ათაქარქლქ გერაქანსტიომ ღ აქახანსქარქლქ:

ΑΔΙΧΙΡΓ (auction) ჰრასქარა-ქსქინ ათსთიორქ:

ΑΔΙΧΙΡΓ «ΣΙΧΙΡΔΙΦ» (bring to the hammer) ადტიორქ, იქი ძამანასქ ქდათიქი ფიქტიონქსაქს აქქარსტიომ ღ «მტირქი» ხარქდატილქ, ს გნტიორქლქ ნა ღ, იქ ქდათიქილქ იქი ხამარ ამსნიქ

შესთავაზებს აუქციონის წამყვანს.

აუქციონი ნულოვანი (zero auction)

აუქციონი, რომელზეც გასაყიდად გამოტანილი ობიექტის ან ნივთის თავდაპირველი შეფასება არ ხდება, ამიტომაც მისი ფასი ნულიდან იწყება.

აუქციონი პრივატიზაციის

(privatized auction) აუქციონი, რომელზეც გასაყიდად გამოდის სახელმწიფო ქონება. ამ დროს ხდება ქონების დენაციონალიზაცია.

აქტივი (asset) ყველაფერი, რასაც აქვს ფულადი ღირებულება და წარმოადგენს კომპანიის ან პიროვნების საკუთრებას.

აქცია (share) სახსრების მოპოვების

მიზნით სააქციო საზოგადოების მიერ გამოშვებული გრძელვადიანი ფასიანი ქვალაღი. აქციის მყიდველი გადახდილი ფულის სანაცვლოდ ხდება კომპანიის თანამესაკუთრე, ანუ მონაწილეობს მის მართვასა და მოგებაში.

წარბი გომარს და ათაჯარქიომ ადრიორ ქაროიქინ:

ადიორ-ორი დრომადას (zero auction)

ადიორი, ირი ქამანასქ ქიქსათარქიომ ქადართქი ხანქად იქენქსქი ქამ იქიქ ნაქინასქან გნახათიომ, აქი აქათდათიქ ლერა გინრ სქსქიომ და გროიქი:

ადიორ-ორი სხეფადასაქსი-

რქსას (privatized auction) ადრიორი, ირინ ქადართქი ლ ხანქიომ აქსთასქან გოქქრ: აქი ქამანასქ თქქი და იონქნიომ გოქქი აქაქსთასქანაგნიომ:

ადსქიქ (asset) აქინ ამქნერ, იქნქნიქ იქრამასქან არქქქ და ხანქიქსანიომ და რნქსქროქიქან ქამ ანხათი სქქასქანოქიქინრ:

ადსქიქა` სქსსაქსაქქი (share)

სქქიქნქნერ დქნქქქქიქ იქაქსთასქიქქ რაქქნქსქიქრასქან რნქსქროქიქან ქიქიქქიქ ქიქიქრქქად ლქქარაქქამქსთ არქქქქქქქქ: აქქიქაქიქ გნოქქრქქარაქქ გომარქი იქინაგ იქათნიომ და რნქსქროქიქან ხამასქქასქანასთქრ,

აქციზი (excise) გარკვეული სახის საქონლის მოხმარებაზე ირიბი გადასახადი, რომელიც ჩართულია ამ საქონლის ფასში.

აქციზის გადამხდელი (excise tax payer) ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელიც აწარმოებს აქციზურ საქონელს ან ეწევა მის იმპორტს.

აქციზური მარკა (excise mark) აქციზური გადასახადის ბიუჯეტში ამოღების ერთ-ერთი ფორმა.

აქციის კურსი (stock price) ფასი, რომლითაც მოცემულ მომენტში ხდება კონკრეტული სააქციო საზოგადოების აქციების ყიდვა-გაყიდვა საფონდო ბირჟებზე.

აქციონერი (stockholder) აქციის მესაკუთრე ან ნომინალური მფლობელი.

აღრიცხვა (accounting) პირველადი

აქსიზის` მასწავლებელი და სწავლებლის
საქონლის მოხმარებაზე ირიბი გადასახადი, რომელიც ჩართულია ამ საქონლის ფასში.

აქციზი (excise) ირიბი გადასახადი, რომელიც მოხმარებაზე ირიბი გადასახადი, რომელიც ჩართულია ამ საქონლის ფასში.
აქციზის გადამხდელი (excise tax payer) ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელიც აწარმოებს აქციზურ საქონელს ან ეწევა მის იმპორტს.

აქციზური მარკა (excise mark) აქციზური გადასახადის ბიუჯეტში ამოღების ერთ-ერთი ფორმა.

აქციის კურსი (stock price) ფასი, რომლითაც მოცემულ მომენტში ხდება კონკრეტული სააქციო საზოგადოების აქციების ყიდვა-გაყიდვა საფონდო ბირჟებზე.

აქციონერი (stockholder) აქციის მესაკუთრე ან ნომინალური მფლობელი.

აღრიცხვა (accounting) პირველადი

დოკუმენტების საფუძველზე
ფინანსური ანგარიშგების
მაჩვენებელთა ფორმირება.

აღწერითი კვლევა (descriptive
research) მარკეტინგული
კვლევა, რომლის მიზანია,
უკეთესად აღწეროს
მარკეტინგული პრობლემები,
სიტუაციები ან ბაზრები.

ახალი პროდუქტი (new product)
საქონელი, მომსახურება ან იდეა,
რომელიც პოტენციური
მყიდველის მიერ აღიქმება,
როგორც ახალი.

ახალი პროდუქტის განვითარება
(Newproduct development)
არსებული პროდუქტების
განვითარება, პროდუქტების
გაუმჯობესება.

ბაზარზე შეღწევა (market
penetration) არსებულ ბაზარზე
გაყიდვის მაჩვენებლის ზრდა

ათაჯსაქის ქაასთაჟოქსერი
ხჲამან ქრა ჭინანასასკან
ხაჯქსთქოქოქონსნსერი
გოცგანხჲსნსერი ოსაქოქოქონს:

სქარსაქრსაქს

ჯსსაქონსი-ოქონს

(descriptive research)

სარქსქინქაქინ
ხსთაქოქოქოქონს, იქი
ნაქათასქნს ს აქქსი ქაქ
ნსქარაქრქლ მარქსქინქაქინ
ქინქინსერი, ქრსაქქდასქსნერი
ქამ ჯოქსანსერი:

სიქ არსაქრსაქს (new product)

საქრსაქ, ოათაქოქოქონს ქამ
ქაქასქარ, იქრს აქოქსნსქაქ
ქნოქოქი ქოქმქიქ რნსქაქქონს ს
იქრსაქს სოქრქ:

სიქ არსაქრსაქს

ქარქაქონს (Newproduct

development) ოქოქოქონს

ონსსგაბ არსთაქრსაქქი
ქარქაქაქონს, არსთაქრსაქქი
ქარქსაქქონს:

ჯიქსაქ სიქსაქ ოქონს

(market penetration) ოქოქოქონს

ონსსგაბ ჯოქსაქონს ქადაოქქი

პროდუქტების შეცვლის გარეშე.

ბაზარზე შეღწევის ფასწარმოქმნა (market-penetration pricing) ახალ პროდუქტზე დაბალი ფასის დაწესება მყიდველის დიდი რაოდენობით მიზიდვისა და დიდი საბაზრო წილის მოპოვების მიზნით.

ბაზარი (market) ეკონომიკური სივრცე, სადაც ყალიბდება ურთიერთობა საქონლისა და მომსახურების მწარმოებლებს, მიმწოდებლებს, მომხმარებლებსა და შუამავლებს შორის.

ბაზარი გამყიდველის (seller's market) ბაზარზე ჩამოყალიბებული სიტუაცია, როდესაც მოთხოვნა სჭარბობს მიწოდებას.

ბაზარი სავალუტო (foreign exchange market) ბაზარი, სადაც ხდება უცხოური ვალუტის კურსის კოტირება.

ბაზარი ფულის (monetary market)

ციფრისად, ათასეული
აყრანქრ ქიქსელი:

ՇՈՒԿԱ ՄՈՒՏՔ ԳՈՐԾԵԼՈՒ ԳՆԱԳՈՅԱՅՈՒՄ (market-penetration pricing) Նոր ապրանքի վրա ցածր գնի սահմանում՝ մեծ թվով գնորդների ներգրավման և շուկայական մեծ մասնաբաժնի ձեռքբերման նպատակով:

ՇՈՒԿԱ (market) Տնտեսական տարածք, որը ձևավորվում է հարաբերությունն ապրանք և ծառայություններ արտադրողների, մատակարարների, ապառողների և միջնորդների միջև:

ՎԱՃԱՌՈՂԻ ՇՈՒԿԱ (seller's market) Շուկայում ձևավորված իրավիճակ, երբ պահանջարկը գերազանցում է առաջարկը:

ԱՐՏԱՐԺՈՒՅԹԻ ՇՈՒԿԱ (foreign exchange market) Շուկա, որտեղ տեղի է ունենում արտարժույթի կուրսի արժենշումը՝ սահմանումը:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱ (monetary market)

ბაზარი ელექტრონული ქსელის სახით, რომელზეც ვაჭრობენ მოკლევადიანი სასესხო ვალდებულებებით.

ბაზრის განვითარება (market development) კომპანიის ზრდის ოთხი სტრატეგიიდან ერთ-ერთი, რომლის დროსაც კომპანია არსებული პროდუქტით ახალ ბაზრებზე გადის.

ბაზრის სეგმენტი (market segment) მომხმარებელთა ჯგუფი, რომელიც ერთნაირად რეაგირებს მარკეტინგულ ქმედებებზე.

ბაზრობა (fair) სავაჭრო და საწარმოო ორგანიზაციების, კომერსანტების, მწარმოებლების პერიოდული თავშეყრა წარმოდგენილი საქონლის ნიმუშის მიხედვით საბითუმო გაყიდვისა და ყიდვისათვის.

ბალანსი (balance) შემოსავალ-გასავლის შეფარდებითი ჯამი.

market) ზილსა ელექტრონული ქსელის სახით, რომელზეც ვაჭრობენ მოკლევადიანი სასესხო ვალდებულებებით.

ბაზრის განვითარება (market development) კომპანიის ზრდის ოთხი სტრატეგიიდან ერთ-ერთი, რომლის დროსაც კომპანია არსებული პროდუქტით ახალ ბაზრებზე გადის.

ბაზრის სეგმენტი (market segment) მომხმარებელთა ჯგუფი, რომელიც ერთნაირად რეაგირებს მარკეტინგულ ქმედებებზე.

ბაზრობა (fair) სავაჭრო და საწარმოო ორგანიზაციების, კომერსანტების, მწარმოებლების პერიოდული თავშეყრა წარმოდგენილი საქონლის ნიმუშის მიხედვით საბითუმო გაყიდვისა და ყიდვისათვის.

ბალანსი (balance) შემოსავალ-გასავლის შეფარდებითი ჯამი.

ბალანსი აქტიური (active balance)

ჯამი, რომელშიც შემოსავალი სჭარბობს გასავალს.

ბალანსი პასიური (adverse balance)

ჯამი, რომელშიც გასავალი სჭარბობს შემოსავალს.

ბალანსი სავაჭრო (balance of trade)

საქონლის იმპორტისა და ექსპორტის შეფარდება ღრის გარკვეულ მონაკვეთში.

ბალანსის აღრიცხვის ფურცელი - ბალანსი (Balance sheet)

დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ფირმის აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობას და სტრუქტურას.

ბანდეროლი (wrapper) ბაჟის

გადახდის დამადასტურებელი იარლიყი საქონელზე.

ბანკი (bank) საკრედიტო-

საფინანსო დაწესებულება, რომლის მთავარი ფუნქციაა

მწმათასკან ხანრაცუიძარე:

ԱԿՏԻՎ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ (active

balance) Գուძար, որուძ եկամուտները գերազանցուძ են ծախսերը:

ՊԱՏԻՎ, ԲԱՑԱՍԱԿԱՏ

ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ (adverse balance)

Գուძար, որուძ ծախսերը գերազանցուძ են եկամուտը:

ԱՌԵՎՏՐԱՑԻՏ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

(balance of trade) Ապրանքի ներուծման և արտահանման հարաբերակցուծուძը որուշակի ժամանակահատվածուძ:

ՀԱՇՎԵԿՇԻՌԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՏ

ԹԵՐԹԻՎ` ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

(Balance sheet) Փաստաթուղթ, որն արտացուძում է ընկերուծյան ակտիվների և պարտավորուծյունների ծավալը և կաուուցվածքը:

ԲԱՏԴԵՐՈՒԼ (wrapper) Պեսական

տուրքի թղթե պիտակ` մաքսի և տուրքի վճարման մասին:

ԲԱՆԿ, ԴԲԱՍՏԱՌԻՏ (bank)

Ֆինանսա-վարկային հաստատուծյուն, որի գլխավոր

თავისუფალი ფულადი სახსრების აკუმულაცია და მათი გაცემა კრედიტის სახით დროებით სარგებლობაში ფიზიკურ ან იურიდიულ პირებზე.

ბანკი გარანტი (bank guarantee)
ბანკი, რომელიც თავდებად უდგება თავის კლიენტს.

ბანკი ემიტენტი (bank of issue)
ბანკი, რომელიც მიმოქცევაში უშვებს: ფულად ნიშნებს, ფასიან ქალაქებს, საგადასახადო-საანგარიშსწორებო დოკუმენტებს.

ბანკი ეროვნული (national bank)
სახელმწიფო ბანკი, რომელიც ახორციელებს ფულადი მიმოქცევის, ფინანსური ბაზრების, ფინანსური ინსტიტუტების რეგულირებასა და კონტროლს.

ბანკი იპოთეკური (mortgage bank)

გირბათიქვე აცაათ იერამასკან მქივიცნერი კითასკიონს ზ ს იერანგ თრამათერიონდ ჭიქიქსკასან კამ ჭრასარანასკან ანდაანგ` ასარქი თსუჲოდ, ძამანასკასკიორ იკითადირბმანს:

ბანკი გარანტი (bank guarantee) **ბანკი**, იორრ ზრასკასკიორ ზ კანკინომ ჭრ ხადასკიორქის:

ბანკი ემიტენტი (bank of issue) **ბანკი**, იორრ ჯრასანათიქიანს მსე ზ ჭიქარკიონ` იერამასკან ნკანსსერ, არძსქიქსერ, ხარკასკიორ ხასკარკასკიორ ქასათასქიქსერ:

ბანკი ეროვნული (National Bank) **ბანკი**, იორრ ჭრასკანასკინომ ზ იერამასკან ჯრასანათიქიანს, ჭინანასკანს ჯიქსანსერი, ჭინანასკანს ხასათათიქიონსსერი კარკასკიორიონს ს ქსრასკიორიქიონს:

ბანკი იპოთეკური (mortgage bank)

საკრედიტო დანვსებულება, რომელიც გასცემს იპოთეკურ კრედიტს.

ბანკი კომერციული (commercial bank) ეროვნული ბანკის მიერ ლიცენზირებული იურიდიული პირი, რომელიც იღებს დეპოზიტებს და მათი გამოყენებით აწარმოებს საბანკო საქმიანობას.

ბანკირი (banker) ბანკის მფლობელი ან მსხვილი აქციონერი.

ბანკის ფილიალი (affiliate of bank) ბანკის ქვედანაყოფი, სადაც უშუალოდ ხორციელდება საბანკო საქმიანობა ან მისი ნაწილი.

ბანკნოტი (banknote) ქალაქლის ფულის ძირითადი სახე.

ბანკომატი (automatic teller machine, ATM) ბანკის სალარო-ავტომატი, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია დროის ნებისმიერ მონაკვეთში ნაღდი ფულის გამოტანა.

ge bank) ჟარკაქინ ხასათ-თიქონ, ირე თრამათერიომ გ ხიქიოქესკაქინ ქარსერ:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿ

(commercial bank) Ագკაქინ Բანსქი կოդմիგ ართონագրქად իրավաբանական անձ, იրն ստանում են ավանդներ և դրանց օգտագործմամբ վարում Բանსկაქին գործունեություն:

ԲԱՆԿԻՐ (banker) Բանსქի

սեქականատերը կամ Բանსქի ամենախոշոր բաժնետերը:

ԲԱՆԿԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (affiliate

of bank) Բանსქի բաժանմունք, იրտեղ անմիჯականորեն իրականացվում է Բանსկაქին գործունեությունը կամ դրա մի մասը:

ԹՂԹԱՂԻԱՍ (banknote) Թղթե դրամի ხիմნასკან տեսակ:

ԲԱՆԿՈՄԱՏ (automatic teller

machine, ATM) Բանსქի դրամარկղ-ավთონատ, იրქი მქიგნიქ ხნარավორ გ განსკაგაბ ժամანასკ դრამ კანსქიქსკაგნესქ:

ბე (earnest) ფულადი თანხა, რომელსაც ხელშეკრულების ერთი მხარე აძლევს მეორე მხარეს და ამით დასტურდება ხელშეკრულების დადების ფაქტი.

ბენეფიციარი (beneficiary) პირი, რომლის სასარგებლოდაც იხდიან ფულს და გასცემენ აკრედიტივს; საღაზღვევო პოლისის მიმღები.

ბიზნეს-გეგმა (business plan) დოკუმენტი, რომელშიც ფორმულირებულია საწარმოს მიზნები უახლოეს 3-5 წლის განმავლობაში.

ბიზნესი (business) შემოსავლის, მოგების მომტანი ეკონომიკური საქმიანობა.

ბითუმად ვაჭრობა (Wholesaling) საქმიანობა, რომელიც გულისხმობს საქონლისა და მომსახურების მიყიდვას მათთვის, ვინც საქონელსა და მომსახურებას შემდგომში გაყიდის ან სხვა ბიზნესსაქმიანობაში გამოი-

ყასსაყდას (earnest)

ჭრამასკან გომარ, որე
ყაყმანაყაყი მჩ კოიღრ თაყჩა ზ
მყოა კოიღმჩნ, ს იერანოღ
ხაყდასოღომ ზ ყაყმანაყაყი
კნყმან ყაასორ:

ზაზამიჩი (beneficiary) ანაღ, იყი
ოგოჩნ გომარ ზნ ჳღარომ ს
ხასოყგნომ ასკრეტიჟიჟი:
საყახოღაყრაყსან აყოყა
ასაგნოღ:

ბიზნეს ბიზნესი (business plan)
ფაასოაჟოიღჟ, იორე ასახმანომ
ზ ჳღნარკოიჟან ნაყასოყსნერე
ათაგჩიყა 3-5 თარჩინერჩ
ღნჟაგყომ:

ბიზნესი, გომარაგომი-

ბიზნესი (business) ზყამოოს,
გახოიჟჟ ზეროღ თნთხასყსან
გორბონთოიჟონ:

სხესასხე ასხესიჩი

(Wholesaling) გორბონთოიჟონ,
იორე ზნჟაოიღომ ზ აყარანყნერჩ
ს ჳათაოიჟონნერჩ ჳაღათჟ
ნრანგ, იღჟერ აყარანყნერე ს
ღათაოიჟონნერე ზსთაგაოიღ
კღაღათენ კამ აყ ჳიგნეს

ყენებს.

ბირჟა (exchange) დანესებულება, სადაც ხდება ფინანსური და სავაჭრო გარიგებები.

ბირჟა კომპიუტერული, ელექტრონული (electronic, computer exchange) ბირჟა, რომელიც ვაჭრობას ეწევა კომპიუტერული ქსელის საშუალებით.

ბირჟა სავალუტო (currency exchange) ბირჟა, სადაც იდება გარიგებები ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის თაობაზე.

ბირჟა სასაქონლო (commodity exchange) საბირჟო ვაჭრობის მონაცობისა და რეგულირების მიზნით შექმნილი ორგანიზებული საბითუმო ბაზარი.

ბირჟა საფონდო (share market) ფასიანი ქაღალდების ორგანიზებული ბაზარი.

ბირჟა უნივერსალური (universal exchange) ბირჟა, სადაც იდება

გორბონსეოქუან მსე კსქჰრათნენ:
ბირჟა, სავაჭრო (exchange) ზასთათოქუონ, ირთელ თსელჰენ იონსნოამ ფჰინანსასკან ს ათსორაჰჰინ გორბარჰნერ:

ზასთათოქუონ, ელექტრონული-კომპიუტერული ბირჟა (electronic, computer exchange) ბირჟა, ირჰ ხამასკარგჰაჰინ განსჰი მჰიგოვიკ ათსორჰიკ ჰ გრჰლიკიამ:

არსარჰიგობასჰი ბირჟა (currency exchange) ბირჟა, ირთელ არსარჰიგოჰი ათჰ იკადანჰი გორბარჰნერ ჰენ სნჰლიკიამ:

არსარჰიგობასჰი ბირჟა (commodity exchange) ბირჟასკან ათსორჰი კადანსკერჰამან ს კარგაკლირამან ნჰასთასკიკ ასთელჰკად კადანსკერჰაკად მსბადჰაჰი ჰიკსა:

ჰონსჰი ბირჟა (share market) არჰჰეჰიჰეჰი კადანსკერჰაკად ჰიკსა:

იონსჰი ბირჟა (universal exchange) ბირჟა, ირთელ სნჰლიკიამ

ყველა სახის გარიგება.

ბირჟა შრომის (employment exchange) სახელმწიფო რეგულირებადი დანესებულება, სადაც ხდება მუშაობის მსურველ უმუშევარ პირთა, აგრეთვე მათი დაქირავების მსურველთა რეგისტრაცია.

ბიუჯეტი (budget) დროის გარკვეული მონაკვეთისთვის სახელმწიფოს, დანესებულების, საწარმოს შემოსავალ-გასავლის ნუსხა, ხარჯთაღრიცხვა.

ბიუჯეტი ადგილობრივი (local budget) ადგილობრივი ორგანოების საქმიანობის ფინანსური ბაზა.

ბიუჯეტი სახელმწიფო (state budget) ცენტრალური ბიუჯეტისა და სპეციალური სახელმწიფო ფონდების ერთობლიობა.

ბიუჯეტის დეფიციტი (budget deficit) ბიუჯეტის ხარჯების გადამეტება შემოსავალზე.

იამ ნენ ამნენ თხეასკ
გორბარქნერ:

ԱՇՆԱՏԱՏԱԼՔԻ ԲՈՂՄԱ (employment exchange) Պետական կարգավորվող հաստատություն, որտեղ տեղի է ունենում աշխատել ցանկացող գործազուրկ անձանց, նաև դրանց գրավածությունն առաջարկող անձանց գրանցում:

ԲՅՈՒՋԵ (budget) Որոշակի ժամանակահատվածի համար պետության, հաստատության, ձեռնարկության եկամուտների և ծախսերի ցանկը, նախահաշիվը:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ (local budget) Տեղական իշխանությունների գործունեության ֆինանսական բազան:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ (state budget) Կենտրոնական բյուջեի և հատուկ պետական հիմնադրամների միասնություն:

ԲՅՈՒՋԵԻ ՊԱԿԱՍՈՐԴ (budget deficit) Բյուջետային ծախսերի գերազանցումը եկամտին:

ბიუჯეტის პროფიციტი (budget surplus) დადებითი სხვაობა ბიუჯეტის შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის.

ბიუჯეტის სეკვესტრი (budget sequestrate) დარჩენილი ფინანსური წლის მანძილზე საბიუჯეტო ხარჯების ყოველთვიური პროპორციული შემცირება ხარჯების ყველა მუხლის მიხედვით.

ბიუჯეტის ხარჯები (budget spending) ცენტრალური, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი ხელისუფლებების მიერ მათი ამოცანებისა და ფუნქციების ფინანსური უზრუნველყოფის მიზნით გამოყენებული ფულადი სახსრები.

ბიუჯეტური შეზღუდვა (budget constraint) ხარჯების შეზღუდვა გამონვეული სხვადასხვა მიზეზით, მაგალითად, შემოსავლების სიმცირით.

ԲՅՈՒՋԵՒ ՀԱՎԵԼՈՒՐ (budget surplus) Դրական տարբերությունը բյուჯეի եկամուտների և ծախսերի միջև:

ԲՅՈՒՋԵՒ ՍԵԿՎԵՍՏՐ (budget sequestrate) Մնացած ֆինանսական տարվա ընթացքում բյուջետային ծախսերի ամենամսյա համամասնական կրճատում, ըստ բոլոր հոդվածների:

ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐ (budget spending) Կենտրոնական, ինքնավար հանրապետությունների և տեղական իշխանությունների կողմից իրենց խնդիրների և գործառույթների ապահովման նպատակով օգտագործած ֆինանսական միջոցներ:

ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄՆԵՐ

(budget constraint) Ծախսերի սահմանափակում՝ տարբեր պատճառներով, օրինակ, եկամուտների սակավության պատճառով:

ბონიფიკაცია (bonification)

დანამატი საქონლის ფასზე, თუ საქონლის ხარისხი ხელშეკრულებით დადგენილზე მაღალი აღმოჩნდება.

ბონუსი (bonus) დამატებითი

გასამრჯელო, პრემია.

ბრენდი (brandi) სახელი, სიტყვა,

სიმბოლო ან დიზაინი, ან მათი კომბინაცია, რომელიც გარკვეულ პროდუქტს ახასიათებს და მას მისი კონკურენტებისაგან განასხვავებს.

ბროკერი (broker) შუამავალი

მყიდველსა და გამყიდველს შორის.

ბრუტო (brutto) 1. საქონლის წონა

შესაფუთი მასალის ან ტარის მასასთან ერთად; 2. მთლიანი შემოსავალი ხარჯების გამოქვითვის გარეშე.

ბუღალტერია (accountancy) 1.

სამეურნეო-საფინანსო საქმიანობის აღრიცხვის თეორია

ბონიფიკაცია (bonification)

საყრანძნების განების ხაველირე, აყამანაყრედილ სახმანყადიხე აყლქი რარდრ ირასქი აყრანძქი მათასყარარმან ხამარ:

ბონუსი (bonus) ლრასიოიქ

ყარდასთრეოქონს, აყარყსაყდარ:

ბრენდი (brandi) ასონს, რათ,

ქორქორანქი სამ იქიყან, სამ ირანსე ხამასყვიოქონსრ, ირე რნორიჲ ჲ ირთასქი არითა- ირანძქი ს აქნ თარერასქომ ჲ ქრ მრესყიხსნერქიგ:

ბროკერი (broker) შიგნორე გნორიქ

ს ყადათორიქი მიღს:

ბრუტო (brutto) 1.

საყრანძქი სქიორე ყარქეყაყორმანს იორიქი სამ სონსთესნერქი ყანყყადი ხესთ: 2. ასმორეღ ჲსამორე, ათანსე დაქასერე ნყადესნესლო:

ბუღალტერია (accountancy) 1.

ქინანსა- თნსთესასყან გორბონსთეოქანს

და პრაქტიკა; 2. საწარმოს, დანესებულების აღრიცხვის განყოფილება.

ბუღალტრული ანგარიში

(accounting entry) ინფორმაციის შენახვის ძირითადი ერთეული ბუღალტრულ აღრიცხვაში.

ბუღალტრული აღრიცხვა

(accounting) სისტემა, რომელიც ახორციელებს საფინანსო ინფორმაციის დამუშავებას.

გადარიცხვა (transfer) უნაღლო ანგარიშსწორებისას ერთი ანგარიშიდან სხვა ანგარიშზე თანხების გადატანა.

გადასახადი (tax) ბიუჯეტებსა და სპეციალურ სახელმწიფო ფონდებში სავალდებულო შენატანი.

გადასახადი მოგების (profit tax) საერთო- სახელმწიფოებრივი გადასახადი, რომლითაც

ხაზკაომან თხსოქონ ს ყრასკოქსკა: 2. Ⴡთონა-რკოქონ, ხასოთოქონ ხაზკაომან რაქონ:

ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՏ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

(accounting entry)

Տեղեկատվության պահպանման հիմնական միավոր հաշվապահական հաշվառման մեջ:

ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՏ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ

(accounting) Համակարգ, որը կատարում է ֆինանսական տեղեկատվության մշակում:

ՓԻՆՏՆՑՈՒՄ (transfer)

Անկանխիկ վճարման ժամանակ մի հաշվից մեկ այլ հաշվի գումարների փոխանցում:

ՀԱՐԿ (tax) Բյուջեներ և հատուկ պետական հիմնադրամներ պարտադիր վճարներ:

ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿ (profit tax)

Ընդհանուր պետական հարկ, որով հարկվում են Վրաստանի և

იბეგრებიან საქართველოსა და უცხოური სანარმოები.

გადასახადი ნატურალური (tax in kind) არათუღალი გადასახადი, რომელიც გადაიხდება საქონლით (ნატურით).

გადასახადი საშემოსავლო (income tax) გადასახადი, რომელსაც იხდის რეზიდენტი და არარეზიდენტი ფიზიკური პირი.

გადასახადი ქონების (property tax) გადასახადი, რომლითაც იბეგრება ფიზიკური და იურიდიული პირების საკუთრებაში არსებული მოძრავი და უძრავი ქონება.

გადასახადის გადამხდელის საიდენტიფიკაციო ნომერი გადასახადის გადამხდელისათვის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მიკუთვნებული ნომერი.

გადახდისუნარიანი ბანკი (solvent bank) ბანკი, რომლის აქტივები აღემატება ვალდებულებებს დეპოზიტებზე.

გადახდისუნარიანობა (ability to

արთასახამანსა

ღეწისარქონისნებრ:

ჩსაზარც (tax in kind) ანსკანსისქს ქდაროი, იორ ქდარქოი და საყრანქოქ (ჩნსქნსოქ):

ჩსაშსაზარც (income tax) ჳარქ, იორ ქდაროი და ნსქქქნსო და იორ ნსქქქნსო ქქქქსკსან ანდრ:

ქიჩქქსაზარც (property tax) ჳარქ, იოქქ ხარქქოი და ქქქქსკსან და ქრადარანსკსან ანდანს სსქსკსანოქქან მსქ სქად ანღარქ და ჳარქსკსან გოქქქ:

ღარც ქდაროი

სიჩქსაქანსაშსაღ ჳაშარ ჳარქ ქდაროქქს ქრასოთანქ ორნსოქქოქქან ხამადაქს ჳნოქქქად ხამარ:

ქდაროიჩსაქ ჩსს (solvent bank) ჩანს, იოქ ასქოქქნსერ დქანოქნსერ ქრადქრადანსოი და აყაროადქოქქოქქნსერ:

ქდაროიჩსაქიჩქქიჩ (ability

pay) სიტუაცია, როდესაც აქციები
ბით შესაძლებელია ყველა გარე-
შე ვალდებულების შესრულება.

გადახდისუნარო ბანკი (insolvent
bank) ბანკი, რომლის აქტივები
ველარ ფარავს მისსავე
ვალდებულებებს.

გაკოტრება (bankruptcy) ფინანსუ-
რი კრაზი.

გამყიდველი (seller) პირი,
რომელიც ახორციელებს მის
ხელთ არსებული საქონლის ან
მომსახურების რეალიზებას.

განაღდება (cashing) საკრედიტო
დანესებულებაში არსებული
ფულადი თანხის ნაღდ ფულად
გადაქცევა.

განვითარებადი ქვეყნები (less
developed countries) ლათინური
ამერიკის, აფრიკის, აზიის და სხვა
რეგიონების ქვეყნები,
რომლებსთვისაც დამახასი-
ათებელია საწარმოო ძალების
განუვითარებლობა, განათლე-
ბისა და ტექნოლოგიების

to pay) ჩრადქდას, ზეე
რადნსთონსეროდ ხნარადორ ე
როორ კოტმნასქი
ყართადოროქონსნერე
კათარელ:

სს-ყდაონისსყ რსსყ

(insolvent bank) რანს, ირი
ასთიქნსერე ჯნს კართო დაბსელ
ირ ისს ყართადოროქონსნერე:

სსასსყონი-ბჟონი (bankruptcy)

შინანსასკანს კრახს:

ყდასონორ (seller) ასბ, ილ

ირასკანსანსონომ ე ირ დაბეჟი თასს
ლადბ აყრანსნსერი კანს
ბათათოქონსნსერი ქადანბე:

ყასსსსყასონი (cashing)

ყარსკაქინს ხასთათოქონსონომ
ათსყ იერანსკანს გონარჟი
კანსსსსსყსგონომ:

ღარფასონორ ზრფონსონ (less

developed countries) ლათინსკანს
სანსერიკაქი, ასჟრიკაქი, ასსიქი
ს აყლ თარადბაჯეჯანსნსერი
ზრკრნსერ, ირონსე რნოროე ე
აროთათეოქასკანს იოსერი
ბერეყარეყსგქსადოქონს,
კრეოქონს ს თსქსნოქეჟანსნსერი

დაბალი დონე, მაღალი
უმუშევრობა და ა.შ.

განვითარებული ქვეყნები (industrially advanced countries) აშშ, კანადა, იაპონია, დასავლეთ ევროპის ქვეყნები, რომლებმაც შეძლეს ეკონომიკის განვითარება.

გარიგება (deal) შეთანხმება ორ ან მეტ პირს შორის.

გარიგება საბირჟო (bargains) საბირჟო საქონელზე დადებული ხელშეკრულება.

გარიგება საკრედიტო (credit transaction) გარიგება, რომლის დროსაც საბროკერო კანტორა საბირჟო გარიგების შესრულებისთვის ბანკში კრედიტს იღებს.

გასხვისება (alienation) საკუთრების უფლების გადაცემა სხვა პირზე მუდმივად ან დროებით.

გირაო (collateral) გარკვეული უზრუნველყოფა, რომელსაც მსესხებელი გადასცემს კრედი-

ტს მასკაროას, რარბრ
გორბაერკოქონს ს აქს:

დასავლეთი ქვეყნები

(industrially advanced countries) აშშ, ჯანაჟა, ჯაქონია, არსთიანს ხქოქაქი ხერქნერ, ირინგ ხაქოქელს ხ დარდარსელს თსთხთოქონსერ:

გორბარქ (deal) ჯანადანოქონს ხერქო კან აქელსი ანდარსგ მქეს:

ბირჟო გარიგება (bargains)

ბირჟოქი აქარანქი ხანარ კნქქად აქანანარქი:

ქარქარქო გორბარქ (credit transaction)

გორბარქ, ირქი ქანანარქი რორქერაქინს რსქეროქონსერ რორაქინს გორბარქი კათარმანს ხანარ რანსქიგ ქარქ ხ ქერგნოან:

ოსარინს (alienation) სქქან-

კანოქონსი ხირაქონსქი ქოქანსგნოან აქს ანდქი` მქთარქანს კან ქანანარქაქორარქანს:

გორბარქ (collateral) ირქოქაქი

არქანსოქონს, ირქი ქარქათონსი ქოქანსგნოან ხ ქარქათონსი`

ტორს სესხის დაბრუნების
გარანტიისათვის.

გრანტი (grant) უსასყიდლოდ
გადაცემული მიზნობრივი
ფულადი სახსრები.

ლაგირავება (to pawn) ნივთის
გადაცემა სხვა პირისთვის
ღროებით სარგებლობაში,
მისგან ფულადი ან სხვა სახის
აქტივების მიღების მიზნით. იგი
უნდა დააბრუნოს
დამგირავებელმა წინასწარ
შეთანხმებულ ვადაში,
წინააღმდეგ შემთხვევაში,
დაკარგავს მესაკუთრის
უფლებებს.

**დამატებითი ღირებულებაზე
გადასახადი, დღგ** (value added
tax) სხვაობა საქონლის
სარეალიზაციო ფასსა და მის
წარმოებასა და მოწოდებასთან
დაკავშირებული მატერიალურ
ხარჯებს შორის.

**დამატებული ღირებულების
გადასახადის განაკვეთი** (value
added tax rate) დღგ-ის განაკვეთი

վարկի մարման երաշխիքի
համար:

ԴՐԱՍՏԱՇՆՈՐՀ (grant) անհա-
տույց փոխանցված նպատա-
կային դրամական միջոցներ:

ԳՐԱՎԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ (to pawn)
Իրի փոխանցում այլ անձի
ժամանակավոր օգտագործման՝
նրանից դրամական կամ այլ
ակտիվներ ստանալու
նպատակով: Գրավադրողն այն
պետք է վերադարձնի
նախապես համաձայնեցված
ժամկետում, հակառակ
դեպքում, կկորցնի
սեփականատիրոջ իր
իրավունքները:

**ԱՎԵԼԱՑՎԱԾ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՐԿ,
ԱԱՀ** (value added tax)
Տարբերությունն ապրանքի
իրացման գնի և նրա
արտադրության և առաքման
հետ կապված նյութական
ծախսերի միջև:

**ԱՎԵԼԱՑՎԱԾ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՐԿԻ
ԴՐՈՒՅՔԱՉԱՓ** (value added
tax rate) ԱԱՀ-ի դրույքաչափը

(საპირისპირო კრედიტი).

დებიტორი დავალიანების მქონე
ოურიდიული ან ფიზიკური პირი.

დეკლარაცია (declaration)
გადასახადის გადამხდელის
განაცხადი თავისი შემოსავლის,
ქონების რაოდენობის შესახებ.

დეკლარაცია საბაჟო (customs
declaration) დოკუმენტი,
რომელშიც აისახება ქვეყნის
ტერიტორიაზე შემოსული ან
გასული ტვირთების შესახებ
ინფორმაცია.

დეკლარაცია საშემოსავლო (tax
return) დეკლარაცია, რომელშიც
აისახება ფიზიკური პირის
შემოსავლები.

დემპინგი (dumping) საქონლის
გაყიდვა უცხოეთის ბაზარზე შიდა
ბაზრის ფასებთან შედარებით
ბევრად იაფად.

დეპოზიტი (deposit) კერძო პირის
ან საწარმოს ანგარიში

ყარტაპირიქონისნერ
(ხასკათსკ ქარსკ):

ღარსაღას (debtor) ღარსქერ
ონსეიქ ირასქარსასქანს ქას
ჭიქიქასქანს ანსბ:

ჯასარარაჭირ (declaration)
ჯარს ქდართიქი ხასქერ იქ
ესქანთონსერქი, გოქქი
ქრანსქოქრანს მასქინ:

სასქსასჭის ჯასარარაჭირ
(customs declaration)
ქასსასქოქოქო, ირთინ
არსასგოქქინს ქ სერქი სარასბქ
მსასბ ს იორას სესად ქსინსერქი
მასქინ სსექსასქოქონსერქ:

სქასინისსერქ

ჯასარარაჭირ (tax return)
ჯასქარარაჭიქ, ირთინ
არსასგოქქინს სს ქიქიქასქანს
ანსბქ სესქანთონსერქ:

გასაგინს (dumping)

სასქრანქსერქი ქასდარქ
სისარსერქქას ჯოქსანსერთინ
ნსერქინს ჯოქსასქი გნსერქი
ანსქანსასათ ასქსქი გასბქ გნოქ:

რსოიქის` ასასრ (ასქანქ)
სასსასქორ ანსბქ ქას

კომერციულ ბანკში; ანაბარი, შენატანი.

დეპონირება (deposit) ფულადი თანხის, ფასიანი ქაღალდის და სხვა ფასეულობის შესანახად გადაცემა საკრედიტო დაწესებულებისთვის.

დეპონირებული თანხა (deposited amount) თანხა, რომელიც გადატანილია დეპონენტზე.

დეფიციტი (deficit) ხარჯების მეტობა შემოსავალზე, ზარალი.

დეფლაცია (deflation) ფასების საერთო დონის დაწევა.

დეფოლტი (default) ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაზე უარის გაცხადება.

დიდი შვიდეული (G7, Group of 7) ჯგუფი, რომლის წევრები არიან აშშ, გაერთიანებული სამეფო, კანადა, იაპონია, გერმანია, საფრანგეთი და იტალია.

დივერსიფიკაცია (diversification)

ღონისძიების ხაზი
ანონირების განყოფილება, აქვანა:

დენონირაცია (deposit)

ქრამსკან გონარჩი, არძეფიქერი ს აჟ არძეფნერი აჟა თაჟრ ფინანსასკან ხასთათოქჟანრ:

დენონირაცია გონირ

(deposited amount) გონარ, ირრ თნეჟაქიქაქლ ღ ნეჟიქიქი ქრა:

დენონირაცია` რაქსაქიქ

(deficit) რაქსაქიქი გერაგანგონრ ნსკამონსნერი, ქნაა:

გონირ (deflation) გონერი

რნეჟანორ მასკარეჟაქი ქგნსლ:

გონირ (default) რართა-

სკანოქონსნერი ქკათარონ< ფინანსასკან აჟართა-ქიროქონსნერიქ ღრაძარქლი ხაჟარაროქონს:

სონ ვონსაქ (G7, ში ქონრ 7)

ქონრ, ირი ანეჟამსნერი ნს ለሆ-რ, ሆნ ለብዮთანქან, ሆანაჟან, ለაჟინქან, ለგერმანქან, ሆრანსქან ს ሆთაქან:

გონირ

დისკონტი (discount) 1. საქონელზე ფასდათმობა, სხვაობა ფასიანი ქაღალდის ემისიის ფასსა და მიმდინარე ფასს შორის; 2. ვალუტის ფორვარდულ კურსსა და ვალუტის მომენტალური მიწოდების კურსს შორის სხვაობა.

დისკონტური ფასიანი ქაღალდი (discount securities) ფასიანი ქაღალდი, რომელიც იყიდება შეღავათით მის ნომინალურ ღირებულებასთან შედარებით.

ლოტაცია (subvention) სახელმწიფოს მიერ უსასყიდლოდ გადაცემული ფულადი სახსრები ადგილობრივი ორგანოებისთვის, საწარმოებისა და ფიზიკური პირებისთვის.

ევრობაზარი (euro-market) საკრედიტო კაპიტალის საერთაშორისო ბაზარი, რომელზეც ოპერაციები ევროვალუტით ხორციელდება.

ბაზაური მსხადახი
განყოფილება:

რისკის, დისკონტი (discount)

1. საყრდენის განხილვის, თარგმანის, არქივების, არქივის განხილვის და რეგისტრაციის განხილვის; 2. საყრდენის, არქივის ფორმირების, ფორმირების და არქივის აღსანიშნავი და არქივის აღსანიშნავი განხილვის; 3. საყრდენის, არქივის აღსანიშნავი და არქივის აღსანიშნავი განხილვის:

დისკონტური მსხადახი

(discount securities) არქივები, რომელიც ქაღალდისა და არქივის აღსანიშნავი და არქივის აღსანიშნავი განხილვის ხარჯებს:

რისკის, სახელმწიფო

(subvention) მსხადახი, რომელიც სახელმწიფოს მიერ უსასყიდლოდ გადაცემული ფულადი სახსრები ადგილობრივი ორგანოებისთვის, საწარმოებისა და ფიზიკური პირებისთვის.

ევრობაზარი (euro-market)

საკრედიტო კაპიტალის საერთაშორისო ბაზარი, რომელზეც ოპერაციები ევროვალუტით ხორციელდება.

ევროდოლარი (eurodollars)

ფულადი სახსრები ამერიკული დოლარების სახით, რომელიც მისმა მფლობელებმა მოათავსეს აშშ-ის ფარგლებს გარეთ, ძირითადად ევროპის ბანკებში.

ევროვალუტა (eurocurrency)

ნებისმიერი ქვეყნის კონვერტირებადი ვალუტა, რომელიც დასავლეთ ევროპის ერთ-ერთი ბანკის ანგარიშზეა.

ევროკავშირი (European Union)

სახელმწიფოთაშორისი გაერთიანება, რომელიც შეიქმნა 1993 წელს ევროპის თანამეგობრობის ბაზაზე.

ევროკრედიტი (euro-credit)

საერთაშორისო სესხი, რომელსაც ქვეყნებს მსხვილი კომერციული ბანკები აძლევენ ევროვალუტის ბაზრის რესურსების სანაცვლოდ.

ევროობლიგაცია (euro-obligation)

სავალო ვალდებულებანი, გამოშვებული ემიტენტის მიერ ევრობაზარზე გრძელვადიანი

ԵՎՐԱԴՈԼԱՐ (eurodollars)

Դրամական միջոցները ԱՄՆ դոլարի տեսքով, որը նրա սեփականատերերը տեղադրել են ԱՄՆ-ի սահմաններից դուրս, հիմնականում եվրոպական բանկերում:

ԵՎՐԱՏԱՐԺՈՒՅԹ (eurocurrency)

Ցանկացած երկրի փոխարկելի արժույթ, որն Արևմտյան Եվրոպայի բանկերից մեկի հաշվի վրա է:

ԵՎՐԱՄԻԻԹՅՈՒՆ (European Union)

Միջպետական միավորում, որը ստեղծվել է 1993 թվականին Եվրոպայի Համագործակցության հիմքի վրա:

ԵՎՐՈՎԱՐԿ (euro-credit)

Միջազգային վարկ, որը երկրներին տալիս են մեծ առևտրային բանկերը՝ եվրոարժույթի շուկայի ռեսուրսների դիմաց:

ԵՎՐԱՊԱՐՏԱՏՈՄՍ (euro-obligation)

Պարտքային պարտավորություններ, թողարկված էմիտենտի՝ թողարկողի կողմից

ტენდენციებზე.

ეკონომიკური ზრდა (economic growth) დროის გარკვეულ მონაკვეთში (როგორც წესი, ერთი წლის განმავლობაში) წარმოებული საქონლისა და განუღებელი მომსახურების ზრდა გასულ წელთან შედარებით.

ეკონომიკური ინტეგრაცია (economic integration) სხვადა-სხვა ქვეყნების ეროვნულ მეურნეობათა თანამშრომლობა.

ეკონომიკური პოლიტიკა (economic policy) კურსი, რომელიც მიზნად ისახავს ეროვნული მეურნეობის რაციონალურ მართვას.

ემბარგო (embargo) ქვეყანაში განსაზღვრული სახის საქონლის შეტანა-გამოტანაზე დაწესებული აკრძალვა.

ემისია (emission) საბანკო და

SSSXSXAFAS AX (economic growth) ირივასკი
ქამანასკახათიქადიონ
(იოყეს იოენქ` მესკ თაოქს
ღნქოგქიონ) არითაოქად
ააქრანქნქიქ ს მათიოქად
ბათაოქიქიონსქიქ ად ნაქიოქი
თაოქს ხამქნათ:

SXSXSXAFAS XSXSFXSXS
(economic integration) შაოქქ
ქიქიქიქიქ აოქქიქ
თსთესოქიქიქიქიქ
ხამაოქიქიქიქიქიქიქ:

SXSXSXAFAS
ქოქოქოქოქიქიქიქიქ
(economic policy)
ქოქოქოქიქიქიქიქიქ, იოქ
ნაქსათსქ ქ ნაქსანქიქ
აოქქიქიქ თსთესოქიქიქ
ოაქიქიქიქ ქათაქაროქიქ:

XSXSXSXSXS, XSXSXSXSXS
(embargo) XSXSXSXSXS
თსსასქიქ ააქრანქნქიქ ქოქ
სახმანქად ნქიქიქიქიქ-
არითახანმან არქქქქ:

XSXSXSXS, XSXSXSXS (emission)

ახალშექმნილი ღირებულება.

ექსპორტი (export) საქონლის, მომსახურების ქვეყნის საბაჟო ტერიტორიიდან საზღვარგარეთ გატანა.

ექსპორტი პირდაპირი (direct export) საქონლის მწარმოებელი ქვეყნიდან საქონლის გატანა ქვეყანაში, სადაც ხდება მისი უშუალო მოხმარება.

ვადიანი ანაბრები (time depozite) პროცენტის მომტანი დეპოზიტები, რომელთა დაბრუნების ვადა წინასწარ არის განსაზღვრული.

ვალუაცია (valuation) უცხოური ვალუტის ღირებულების განსაზღვრა ეროვნული ფულის ერთეულით, როდესაც სავალუტო კურსი დროის განსაზღვრული პერიოდისთვის უცვლელია.

ვალი (debt) ვალდებულებითი ურთიერთობის საგანი, რომელსაც აქვს როგორც ნივთიერი, ისე არანივთიერი

აქძე:

ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ (export)

Ապրանքների, ծառայությունների արտահանելը երկրի մաքսային տարածքից արտերկիր:

ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ ՈՒՂՂԱԿԻ (direct export) Ապրանքներ արտադրող երկրից აպրանքի արտահանում երկիր, որտեղ տեղի է ունենում նրա անմիջական օգտագործում:

ԺԱՄԿԵՏԱՅԻՆ ԱՎԱՆՂԵՐ

(time depozite) Տոկոսներ բերող ավանդներ, որոնց վերադարձման ժամկետը նախօրոք է սահմանված:

ՎԱԼ ՎԱՅԻՄ (valuation)

Օտարերկրյա արժույթի գնի որոշումը տվյալ երկրի ազգային դրամական միավորով, երբ արտարժույթի փոխարժեքը որոշակի ժամանակահատվածում անփոփոխ է:

ՊԱՐՏՔ (debt) Պարտավորական հարաբերության առարկա, որն ունի ինչպես նյութական, այնպես էլ՝ ոչ նյութական

ვალუტა (currency) 1. ქვეყნის ფულადი ერთეული (ქალაქის ფული, მონეტა). 2. საზღვარგარეთული ქვეყნის ფულადი ნიშნები.

ვალუტა არაკონვერტირებადი (non-convertible currency) ვალუტა, რომლის სხვა ქვეყნის ვალუტაზე თავისუფლად გადაცვლა შეუძლებელია ან შეზღუდულია.

ვალუტა კონვერტირებადი (converted currency) ვალუტა, რომელიც თავისუფლად იცვლება ნებისმიერი სხვა ქვეყნის ვალუტაზე.

ვალუტა ნახევრად კონვერტირებადი (half-converted currency) ვალუტა, რომლის თავისუფლად გადაცვლა ხდება მხოლოდ განსაზღვრული ქვეყნების ვალუტაზე.

ვალუტა სარეზერვო (reserve currency) ერთი ან რამდენიმე ქვეყნის ვალუტა, რომლითაც იქმნება ამა თუ იმ ქვეყნის

არქიზმ (currency) 1. ზღვისპირა ქვეყნის მონეტა (ქოქსი, მონეტა): 2. ოთარ ზღვისპირა ქვეყნის მონეტა:

არქიზმ არაკონვერტირებადი (non-convertible currency) არქიზმ, რომელიც თავისუფლად გადაცვლა შეუძლებელია ან შეზღუდულია.

არქიზმ კონვერტირებადი (converted currency) არქიზმ, რომელიც თავისუფლად იცვლება ნებისმიერი სხვა არქიზმის ვალუტაზე.

არქიზმ ნახევრად კონვერტირებადი (half-converted currency) არქიზმ, რომლის თავისუფლად გადაცვლა ხდება მხოლოდ განსაზღვრული არქიზმების ვალუტაზე.

არქიზმ სარეზერვო (reserve currency) არქიზმ, რომელიც ერთი ან რამდენიმე არქიზმის ვალუტაა, რომლითაც იქმნება ამა თუ იმ არქიზმის

რეზერვები.

ვალუტის გამყარება (კურსის ზრდა) (appreciation) სავალუტო ბაზარზე ვალუტის ფასის ზრდა.

ვალუტის დაცემა (კურსის დაცემა) (depreciation) სავალუტო ბაზარზე ვალუტის გაიაფება სხვა ვალუტებთან შედარებით.

ვალუტის კონვერსია (currency conversion) ერთი ქვეყნის ვალუტის მეორე ქვეყნის ვალუტაზე გაცვლის შესაძლებლობა მოქმედი ვალუტის კურსით.

ვალუტის კურსი (rate of exchange) მოცემული ქვეყნის ეროვნული ვალუტის ფულადი ერთეულის ღირებულება, გამოხატული სხვა ქვეყნის ვალუტის ფულადი ერთეულით.

ვაუჩერი (voucher) სახელმწიფოს მიერ გამოშვებული ფინანსური დოკუმენტი, რომელიც გაიცემა პრივატიზაციის პროცესში.

ერկრი აყახიუსთნერდ:

ԱՐՇՈՒՅԹԻ ԱՐՇԻՎՈՐԻՄ
(**փոխարժեքի աճ**) (appreciation) Արտարժույթի շուկայում արժույթի արժեքի աճ:

ԱՐՇՈՒՅԹԻ ԱՏԿՈՒՄ
(**փոխարժեքի անկում**) (depreciation) Արտարժույթի շուկայում արժույթի էժանացում՝ այլ արժույթների համեմատ:

ԱՐՇՈՒՅԹԻ ՓԻՆԱՐԿՈՒՄ
(currency conversion) Մի երկրի արժույթի մեկ այլ երկրի արժույթով փոխանակման հնարավորություն տարադրամի գործող փոխարժեքով:

ԱՐՇՈՒՅԹԻ ՓԻՆԱՐՇԷՔ (rate of exchange) Տվյալ երկրի ազգային արժույթի դրամական միավորի արժեքը՝ արտահայտված այլ երկրի արժույթի դրամական միավորով:

ՎԱՈՒՉԵՐ, ՀԱՎԱՏՍՏՈՒՄ
(voucher) Պետության կողմից թողարկված ֆինանսական փաստաթուղթ, որը տրվում է

ვოლონტიორი (volunteer) ანაზღაურების გარეშე, საკუთარი სურვილით მომუშავე.

ზარალი (losses) სახელმწიფოს, მენარმის, მომხმარებლის ან შუამავლის მატერიალური, ქონებრივი და ფინანსური დანაკარგი.

ზეგანაკვეთური მუშაობა (overtime) სამუშაო, რომელიც სრულდება სამუშაო დროის დანესებული ხანგრძლივობის დამთავრების შემდეგ.

ზედნადები (blading) დოკუმენტი, რომელსაც აქვს იურიდიული და ფინანსური დანიშნულება. იგი დგება ყოველ სატრანსპორტო გზავნილზე გაგზავნისა და დანიშნულების პუნქტების ჩვენებით.

სექსკანაზნორჰმანს
გორბრნჰაგონ:

ՎՈԼՈՆՏԵՐ, ԿԱՄԱՎՈՐԱԿԱՆ (volunteer) Առանց փոխհատուցման, սեփական կամքով աշխատող:

ՎՆԱՄ (losses) Պետության, ձեռնարկատիրոջ, սպառողի կամ միջնորդի նյութական, գույքային և ֆինանսական կորուստները:

ԱՐՏԱՀԱՍՏԻՔԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (overtime) Աշխատանք, որը կատարվում է աշխատաժամանակի սահմանված տևողությունն ավարտվելուց հետո:

ՈՒՐԵԿՅՈՐ ՓԱՍՏԱԹՈՒՐԹ (blading) Փաստաթուղթ, որն ունի իրավական և ֆինանսական նշանակում: Այն կազմվում է յուրաքանչյուր տրանսպորտային առաքվող կամ տեղափոխվող ապրանքի համար՝ առաքման և նշանակման պայրերի մատնանշմամբ:

ზედნადები ხარჯები (establishment charges) ირიბი ხარჯები, რომლებიც წარმოების ტექნოლოგიურ პროცესში უშუალოდ არ მონაწილეობენ.

თავისუფალი ეკონომიკური ზონა (free economic area) ქვეყნის შიგნით ნებისმიერი ტერიტორია, რომლის ფარგლებში მოქმედებს სამეურნეო და სამეწარმეო საქმიანობის შეღავათიანი საბაჟო, სავალუტო, სავადასახადო, სავიზო რეჟიმი.

თავისუფალი ვაჭრობა (free trade) საერთაშორისო ვაჭრობაში რაიმე წინააღმდეგობების, შეზღუდვების არარსებობა.

თავისუფალი ვაჭრობის ზონა (free trade area) ვაჭრობის ზონა, რომლის ფარგლებშიც ხორციელდება სამრეწველო საქონლით საერთაშორისო

ՎԵՐԱՂԻՐ ԾԱՌՍԵՐ

(establishment charges)

Անուղղակի ծախսեր, որոնք արտադրության տեխնოլոգիական գործընթացի մեջ ուղղակիորեն ներգրավված չեն:

ԱԶԱՏ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՏԻ (free economic area) Երկրի ներսում ցանկացած վայր, որի շրջանակներում գործում է տնտեսական և ձեռնարկատիրական գործունեության արտոնյալ մաքսային, արժույթային, հարկային, մուտքի արտոնագրային ռեժիմ:

ԱԶԱՏ ԱՌԵՎՏՈՒՐ (free trade) Միջազգային առևտրում ցանկացած խոչընդոտների, սահմանափակումների բացակայություն:

ԱԶԱՏ ԱՌԵՎՏՐԻ ԳՈՏԻ (free trade area) Առևտրի գոտի, որի շրջանակներում իրականացվում է արդյունաբերական ապրանքների միջազգային

თამასუქი საფინანსო (finance bill)
კერძო თამასუქის სახესხვაობა,
დაკავშირებული ფინანსურ
ოპერაციებთან.

იმპორტი (import) საქონლის,
მომსახურების, სამუშაოს და
მისთანათა საზღვარგარეთიდან
შემოტანა.

იმპორტი ირიბი (indirect import)
მაკომპლექტებელი მასალების
ან ნახევარფაბრიკატების
იმპორტი, რომელიც
განკუთვნილია ქვეყანაში
შემოტანილი საქონლისთვის
(მაგალითად: მანქანა,
მონცობილობა და ა.შ.).

იმპორტი პირდაპირი (direct
import) საქონლის შეტანა
საქონლის მწარმოებელი
ქვეყნიდან ქვეყანაში, სადაც
ხდება მისი უშუალო მოხმარება.

ინდემნიტეტი (indemnity) ზარალის
ანაზღაურება, კომპენსაცია.

ინდექსი საბირჟო (exchange index)

ფინანსაქონლის სინდიკატი
(finance bill) შასნაქორ
მორჩასქი თარათასქ
ქასქაქაფი ქინანსასქან
ქორბარქნქრქი ხქს:

საქონლის იმპორტი (import)
საქონლის, ბათათორქონსქრქი,
აქასათანსქი ს სმ.
არათასახმანსქგ სქრქორქონ:

საქონლის იმპორტი
(indirect import) ჯამაქრქი
სქორქრქი ქან
ქქსაქარქქქასქრქი
სქრქორქონ, ოქრქ სქასათასქად
ქ სქქქრ სქრქრქად საქონსქრქი
ხამარ (ორქინასქ,
თქრანსათორთაქქინ მქქიგ,
სარქაქორქონსქრქ ს აქქნ):

საქონლის იმპორტი (direct
import) საქონსქრქი
სქრქორქონ არათაქრქი სქრქიგ
აქქნ სქქქრ, ოქრქი ქასარქორქონ
სქრქ ანსქქასქან საქათორქონ:

ინდემნიტეტი (indemnity)
ქქსანსქრქი ქქქქასათორქონ:

ინდექსი საბირჟო

დროის განსაზღვრული მომენტისთვის გაანგარიშებული ფასიანი ქაღალდების ბაზრის საერთო მახასიათებელი.

ინდივიდუალური მენარმე

(individual entrepreneur/undertaker) ინდივიდუალური საწარმოს მფლობელი და მმართველი ფიზიკური პირი.

ინდივიდუალური საწარმო

(individual enterprise) ფიზიკური პირის სამენარმეო საქმიანობის ორგანიზაციულ-სამართლებრივი მოწყობის ფორმა.

ინდივიდუალური საწარმოს

საფირმო სახელწოდება (business name of individual enterprise) სახელწოდება, რომელიც შედგება ინდივიდუალური მენარმის სახელისა და გვარისგან.

ინდივიდუალური საწარმოს

(exchange index) შამანასკი სახმანსკად ყახი ხამარ ხაჯკარსკად` არქეოქერქი ჯიკსკი რსქხანორ რსოქაფქიჯ:

სსჯსს ჯსნსარყასნ

(individual entrepreneur/undertaker) / undertaker) ანსხასკან ღსნსარსკოქსან სსქსკანსასტერ ს სკოქსარქჯ ჭქქსკსკან ანღ:

სსჯსსსყსს

ჯსნსარყიღქი

(individual enterprise) ჭქქსკსკან ანღქ ანსხასკან ღსნსარსკსთქრსკან გოქონსოქსან სკაქსსქერყა-ქრსკსკან ღს:

სსჯსსსყსს

ჯსნსარყიღქსს

ჭქრსსსქს სსქსნქსს

(business name of individual enterprise) ანქსნოქ, იქრ რაქსკსგად ლ ანსხას ღსნსარსკსთქრქოჯ ანოქსქგ ს აკკანოქსქგ:

სსჯსსსყსს ჯსნსარყი-

სანესდებო კაპიტალი (authorized capital of individual enterprise)
სანესდებო კაპიტალი, რომელიც განისაზღვრება თვით მენარმის მიერ.

ინდივიდუალური საწარმოს წევრთა რაოდენობა (quantity of individual enterprise's members)
განისაზღვრება ერთი პირი ინდივიდუალური მენარმით, რომელსაც რეგისტრაციით შეიძლება ჰყავდეს აგრეთვე დამხმარე წევრები.

ინდივიდუალური საწარმოს ხელმძღვანელობა (management of individual enterprise)
ხელმძღვანელობა, რომელსაც ახორციელებს ინდივიდუალური მენარმე.

ინდოსამენტო (endorsement)
გადაცემის წარწერა ფასიანი ქვალადის უკანა მხარეზე, რომელიც არის სხვა პირისთვის განსაზღვრული უფლების გადაცემის დადასტურება.

ԻԹՅԱՏ ԿԱՏՈՆԱԴՐԱԿԱՏ ԿԱՊԻՏԱԼ (authorized capital of individual enterprise)
Կանոնադրական կապիտալ, որը սահմանվում է իր՝ ձեռնարկատիրոջ կողմից:

ԱՆՀԱՏԱԿԱՏ ԶԵՆՆԱՐԿՈՒԹՅԱՏ ԱՆՂԱՄՆԵՐԻ ԹԻՎԸ (quantity of individual enterprise's members)
Սահմանվում է մեկ անձ անհատ ձեռնարկատերով, որը կարող է ունենալ նաև օժանդակ անդամներ:

ԱՆՀԱՏԱԿԱՏ ԶԵՆՆԱՐԿՈՒԹՅԱՏ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ (management of individual enterprise)
Ղեկավարություն, որն իրականացնում է անհատ ձեռնարկատերը:

ԻՆՊՈՍԱՄԵՆՏ, ՓՈԽԱՆՑԱԳԻՐ (endorsement)
Արժեթղթի հակառակ կողմի վրա փոխանցման մակագրություն, որը հաստատում է փաստաթղթի իրավունքի

ინვესტიცია არასაფინანსო (non-financial investment) არაფულადი ინვესტიცია, რომელიც უკავშირდება ლიცენზიის, ნოუ-ჰაუს, მანქანების, მონყობილობების და ა.შ. შეძენას.

ინვესტიცია პირდაპირი (direct investment) კაპიტალის უშუალო დაბანდება რაიმე პროდუქციის წარმოებაში, ასევე სანარმოო კაპიტალის შექმნასა და გაფართოებაში.

ინვესტიცია რეალური (real investenmt) გრძელვადიანი დაბანდება რეალურ სექტორში (მინათმფლობელობა, უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები, ნედლეული).

ინვესტორი (investor) პირი, რომელიც ახორციელებს ინვესტიციურებას.

ინვესტორი უცხოელი (foreign investor) უცხოელ ინვესტორად ითვლება: უცხო სახელმწიფოს

იზ ზისასსაყას

სეროინისუნ (non-financial investment) იჯერამასკან სეროინი, ირე კაყკად გ ქიგენციჰაჰი, სიი-საიი, მქენსანსერი, სარქაქირიონსერი ს აჰსი გსმან სსე:

იირღაჰი სეროინი (direct investment) ყაყისაჰი ანსიჯასკან სეროინი ირსე საყრანჰი არისაჰირიჰან, სიჯას სას არეიონაქერასკან კაყისაჰი სსეჰმან ს რიჰასმან მსე:

ირასას სეროინი (real investenmt) სერასაქმსე სეროინისერ ანსეჰ ირასკან სსეჰსაიი (სიჰასარაბჰი სსეჰსასიჰიონს, ანჯარბ გიჰ, მქენსა-სარქაქირიონსერი, სიიჰ):

სეროირი (investor) ანბ, ირს ირასკანაგსიონს ს სეროინისერი:

ოსარსერჰსა სეროირი

(foreign investor) ოსარსერჰიჰ ს სეროირი გ სსეჰსაიი` ოსარ

მოსავლო გადასახადის
გადახდა.

კალკულაცია (calculation)
პროლექციის ან შესრულებული
სამუშაოს ერთეულის თვით-
ღირებულების დათვლა, ასევე
ასეთი გამოთვლის შედეგი.

კაპიტალდაბანდება (investment)
იხ. ინვესტიცია.

კაპიტალი (capital) წარმოების
მატერიალური (ფაბრიკები,
ოფისები, მანქანა დანადგარები)
და არამატერიალური
სამუშაულებების ერთობლიობა.

კაპიტალური შემოსავალი (capital
income) სახელმწიფო ქონების
გაყიდვით მიღებული
შემოსავალი.

კაპიტალური ხარჯები (capital costs)
ყველა ის საბიუჯეტო ასიგნება,
რომელიც წარიმართება
საინვესტიციო და საინოვაციო
პროგრამების და ღონისძიებების
დასაფინანსებლად.

კვოტა (quota) გადასახადის

ელკამთახარკე ქდარი:

**ՀԱՇՎԱՐԿՈՒՄ, ԱՐԺՆՀԱՇ-
ՎՈՒՄ** (calculation)

Արտադրանքի կամ կատարված
աշխատանքի միավորի
ինքնարժեքի հաշվում, նას
նման հաշվման արդյունք:

ԿԱՊԻՏԱԼ ՆԵՐՂՈՒՄ
(investment) Տե՛ս՝ ներդրում:

ԿԱՊԻՏԱԼ (capital) Արտադրու-
թյան նյութական (գործարան-
ներ, գրասենյակներ, մեքենաս-
արքավորումներ) և ոչ նյութակ-
ան միջոցների ամբողջություն:

ԿԱՊԻՏԱԼ ԵԿՍՄՈՒՏ (capital
income) Պետական գույքի
վաճառքից ստացված
եկամուտը:

ԿԱՊԻՏԱԼ ԾԱԽՍԵՐ (capital
costs) Բոլոր բյուջետային
հատկացումները, որոնք
ուղղված են ներդրումային և
նորարարական ծրագրերի և
միջոցառումների
ֆինանսավորման համար:

ՔՎՈՏԱ, ՉԱՓԱԲԱԺԻՆ (quota)

რაოდენობა, რომელიც წესდება თითოეულ დასაბეგრ ერთეულზე.

კლიენტი (client) მუდმივი მყიდველი, შემკვეთი, რაიმე მომსახურების მიმღები.

კლირინგი (clearing) უნაღლო ანგარიშწორების სისტემა, რომელიც ემყარება მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ურთიერთჩათვლას.

კოლაფსი (collapse) ქვეყნის ეკონომიკაში ან სოციალურ ცხოვრებაში მძიმე კრიზისი.

კომერცია (commerce) სავაჭრო საქმიანობა.

კომივოიაჟერი პროდუქციის გასაღების სპეციალისტი, რომელიც კლიენტის (გამყიდველის) დავალებით გადაადგილდება ბაზარზე, ასრულებს შეამავლის როლს და კლიენტის დავალებებს.

ზარკაჯაფი, որე სახიანსკიომ ღ
ქორაქანსქორ ხარკქორ
მქაქორქი ხამარ:

ՀԱՃԱԽՈՐԴ (client) Մշտական գնորդ, պատվիրատու, որև ბառայութիւն ստացող:

ՔԼԻՐԻՆԳ (clearing) Անկանխիկ հաշվարկների հამასკარգ` փոქაդարბ պახანგների ს պարտավորութիւնների հაշվათმან ճանսაպარիով:

ԿՈԼԱՊՍ, ԱՏԿՈՒՄ,

ՓԼՈՒՋՈՒՄ (collapse) Ծանր ճգնաժամ երկրի էկոնომիკայում կամ սոցիալական կյանքում:

ԿՈՄԵՐՑԻԱ (commerce)

Առևտրային գործունեություն:

ԿՈՄԻՎՈՅԱԺԵՐ,

ՇՐՋԱՎԱՃԱՌ, ՄԻՋՆՈՐԴ

ՎԱՃԱՌՈՐ` ապրանքի

իրացման մասնագետ,

արտադրության մասնագետ, որը

գնորդի (վաճառողի)

հանձնարարությամբ

տեղաշարժվում է ღიկայում,

կատարում მიღնორդი դერ`

კომპანია ლიზინგური (leasing company) კომპანია, რომლის ძირითადი საქმიანობაა მონაცობილობების შესყიდვა.

კომპანია საბროკერო (broker's company) იურიდიული პირი, რომელიც ახორციელებს ფასიანი ქვალღდების საჯარო ყიდვა-გაყიდვასთან დაკავშირებულ საქმიანობას.

კომპანია საღაზღვევო (insurance company) კომპანია, რომლის ძირითადი საქმიანობაა ფიზიკური თუ იურიდიული პირების დაზღვევა.

კომპანია საინვესტიციო (investment company) საკრედიტო დაწესებულება, რომლის საქმიანობის მიზანს შეადგენს სახსრების დაბანღება.

ათაჯარქსელქლ ააქრანჟი
ნაიღუნერ:

**ღიღიღაღიღ` ჟაღღაღა-
ღაღაღ ღიღიღიღიღიღ**
(leasing company) ღსქეროქონ, ირი ჰიღსასქან
ღორღონსთოქონსღ ჰანთჰასანთღ
ღ საერქაქორღმნსერი ღნთღრ:

ღიღიღიღიღიღ
ღიღიღიღიღიღიღ (broker's company ჰრასქარანასქან ანღ,
იერღ ქასთართღ ღ არღსთოქსერი
ღანრასქან ათჟ თღ ქაღათჟი ჰსთ
ქასაქაღ ღორღონსთოქონს:

ღიღიღიღაღიღაღაღ
ღიღიღიღიღიღიღ (insurance company) ღსქეროქონ, ირი
ღიღსასქან ღორღონსთოქონსღ
ღრასქარანასქან ქან
ჰიღიღსასქან ანღანსღ
ასაქსიღაღრთღმნ ღ:

ღსერიღიღსაღიღ
ღიღიღიღიღიღიღ (investment company) ჟარქასქან
ღასთასთოქონს, ირი
ღორღონსთოქონსან იასთასქან ღ
ღიღიღსთერი ჰსერიღრღრ:

კურსის მიხედვით.

კონკურენცია (competition)

საბაზრო სიტუაცია, როდესაც ბაზარზე არის მრავალი მწარმოებელი (გამყიდველი) და მრავალი მომხმარებელი (მყიდველი).

კონსალტინგი კომერციულ,

ეკონომიკურ, ფინანსურ და სხვა საკითხებზე პროფესიული კონსულტაციების სისტემა.

კონსორციუმი (consortium)

კომპანიების ან ბანკების გაერთიანება ფართო მასშტაბის ფინანსური ან კომერციული ოპერაციების ჩასატარებლად.

კონსორციუმი საბანკო დროებითი (temporal banking consortium)

მსხვილი ოპერაციის ჩასატარებლად შექმნილი საბანკო გაერთიანება.

արտარქიუქი` ფორბოლ
ქიქსარქქქი ხამადაქს:

სონსაქსონი-ფონი (competition)

წონსაქსონი ხიქსაქსონი, ხიქს
წონსაქსონი ხონსაქსონი
არონსაქსონი (ქსადაონსონი) ს
ქსადაონსონი საქსაონსონი
(ქსონსონი):

ფონსაქსონი, აონსონი,

თონსაქსონი, ფინანსაქსონი ს
აქსაქსონი მასაქსონი
მასაქსონი
ქონსაქსონი ხონსაქსონი:

ფონსონი-ფონი,

ქსაქსონი-ფონი (consortium)
ქსაქსონი-ფონი ხონსაქსონი
ქსაქსონი-ფონი ქსაქსონი
ქსაქსონი-ფონი ხონსაქსონი
ქსაქსონი-ფონი ხონსაქსონი
ქსაქსონი-ფონი ხონსაქსონი
ქსაქსონი-ფონი ხონსაქსონი

ქსაქსონი-ფონი-ფონი
ფონსონი-ფონი

ქსაქსონი-ფონი (temporal
banking consortium) ხონსაქსონი
ქსაქსონი-ფონი-ფონი` ხონსაქსონი
ქსაქსონი-ფონი-ფონი
ქსაქსონი-ფონი-ფონი

კონსორციუმი საბანკო

მუდმივმოქმედი (standing banking consortium) ბანკების მიერ პარიტეტულ სანყისებზე დაფუძნებული გაერთიანება, რომელიც ახორციელებს მსხვილმასშტაბიან ოპერაციებს სავალუტო და სასესხო კაპიტალების ბაზრებზე.

კორპორაციული გადასახადი

გადასახადი კომპანიის მოგებაზე (საშემოსავლო გადასახადი).

კოტირება (quotation) უცხოური

ვალუტის, ფასიანი ქაღალდების კურსის დადგენა ბირჟაზე ჩამოყალიბებული პრაქტიკის შესაბამისად.

კვოტირება აქციის (quotation of

shares/stocks) საფონდო ბირჟაზე აქციის საბაზრო ფასის განსაზღვრა.

კოტირება ვალუტის (currency

სტანდარტული ფირფიტა

სტანდარტული ფირფიტა

(standing banking consortium) ფანსქერის კოდექსი ხადასააროქჟან ქრა ხიანქად მქაქორიომ, ირქ ქაქნადაქა ქორბანონოქონსნქერ ქ ხქრასქანსაგნოომ აროთარქოქქი ს ქარქაქიქნ ქსაქითაქნქერ ქოქსაქოომ:

ფირფიტის ზარფ

ქნქეროქჟან ქაქიოქაქარქ (ქქსამოთაქარქ):

ფირფიტის, არქსქიქს, ფასქიქს (quotation)

აროთარქოქქი, არქქქქქქქი ქიქიარქქქი საქიანოომ` ხამადაქან ქორსაქოომ დაქაქორქად არასქოქიქაქი:

არქსქიქს, არქსქიქს, ფასქიქს (quotation of shares/stocks) ზიქიქიქი ქორსაქოომ ქაქქსქოომსქერ ქიქი საქიანოომ:

არქსქიქს, არქსქიქს

წლამდე ვადით.

კრედიტი უზრუნველყოფითი

(secured credit) კრედიტი, რომელიც უზრუნველყოფილია საქონლით, უძრავი ქონებით, ოქროთი ან სხვა ფასეულობით.

კრედიტორი (creditor) სუბიექტი,

რომელიც იძლევა სესხს.

კრედიტუნარიანობა (borrowing

power) მსესხებლის მატერიალური და ფინანსური შესაძლებლობის დახასიათება კრედიტის მისაღებად.

კუპონი (banknote) ფული,

ბანკნოტი, ობლიგაცია და სხვა ფასიანი ქაღალდი.

კურსი (course) 1. ფასი, რომლითაც

იყიდება ფასიანი ქაღალდები; 2. ორი სხვადასხვა ვალუტის გადაცვლის ფასი, რომელიც ერთ-ერთი ვალუტით გამოიხატება.

კურსი ბირჟის (market price)

ფასიანი ქაღალდის გასაყიდი ფასი, რომელიც ბირჟაზე ყალიბდება.

ხინჯ თარხი ძამსტოიქ:

სეკურდ კრედიტი (secured credit) ქარს, ირნ საყახიქქაბ ლ საყრანქიქ, ანჯარქ გიქიქიქ, ისქიქ კამ აქლ არქქქქქქიქ:

კრედიტორი (creditor) სიქქქქს, ირქ ქარს ლ სიქამაქქიქ:

ბოროვინგ პაუერ (borrowing power) ქარსქათიქ სიქიქსქსან ლ ქიქსანსასქსან ხინარაქიქიქსან ქნიქსაქქიქ ქარს სთსანაქლ ხამარ:

ბანკნოტი (banknote) ზქამ, ზქიქსაქქიქამ, აყართათიქსერ ლ აქლ არქქქქქქქ:

კორსი (course) 1. გქინ, ირქიქ ქსაქათიქიქ ლ აქქქქქქქქქქქ: 2. სერქი სარქქერ არქიქსქქქქქიქ ქიქსარქქქქქ, ირნ ართახაქსიქიქ ლ მსქ არქიქსიქ:

მარქტ პრაი (market price) არქქქქქქქქქქ ქსაქათიქქიქ გქინ, ირქ ჰსაქიქიქიქ ლ ქიქნიქსქინ ქიქრსაქსიქ:

კურსი ემისიური (rate of issue)

კურსი, რომლითაც ხორციელდება ფასიანი ქაღალდების ემისია.

კურსი ვალუტის (exchange rate)

ეროვნული ვალუტის ერთეულის რაოდენობა, რომელიც შეიძლება გადაიკვალოს უცხოური ვალუტის ერთ ან რამდენიმე ერთეულზე, და პირიქით.

კურსი ობლიგაციის (bond rate)

ფასი, რომლითაც ხდება სახელმწიფო ობლიგაციის ყიდვა-გაყიდვა.

ლარი (Lari) საქართველოს ფულის ერთეული, რომელიც შედგება ასი თეთრისაგან.

ლიზინგი (leasing) საფინანსო იჯარა.

ლიკვიდანტი (creditor)

კრედიტორი, რომელიც თავის მოთხოვნებს უყენებს გაკოტრების პირას მყოფ

ԷՄԻՍԻՈՆ, ԱՐՏԱՐԿՄԱՆ

ՓՈՒՏԱՐԺՔ (rate of issue)

Փոխարժեք, որով իրականացվում է արժեթղթերի էմիսիա:

ՏԱՐԱԴՐԱՄԻ ՓՈՒՏԱՐԺՔ

(exchange rate) Ազգային արժույթի քանակ, որը կարող է փոխանակվել արտարժույթի մեկ կամ ավելի միավորների և հակառակը:

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՓՈՒՏԱՐԺՔ

(bond rate) Գին, որով իրականացվում է պարտատոմսերի առք ու վաճառք:

ԼԱՐԻ (Lari) Վրաստանի

դրամական միավորը, որը բաղկացած է հարյուր թեթրիից:

ԼԻԶԻՆԳ, ՎԱՐՁԱԿԱՆԻԹՅՈՒՆ

(leasing) Ֆինանսական վարձակալություն:

ԼԻԿՎԻԴԱՆՏ (creditor)

Պարտատեր, որն իր պահանջներն է ներկայացնում սնանկացման եզրին գտնվող

ფიზიკურ ან იურიდიული პირს.

ლიკვიდატი (debtor)

გაკოტრებული მოვალე,
რომლისგანაც ამოიღება ვალი.

ლიკვიდატორი (liquidator) პირი,
რომელიც სასამართლოს მიერ
დანიშნულია ლიკვიდაციის
განსახორციელებლად.

ლიკვიდაცია (liquidation wind up)
რისამე (საწარმოს,
დანესებულების და მისთ.)
საქმიანობის შეწყვეტა, დახურვა,
გაუქმება.

ლიკვიდური (current position) რის
განაღდებაც ან რომლის
რეალიზებით ნაღდი ფულის
მიღება შესაძლებელია დროის
მცირე მონაკვეთში.

ლიკვიდურობა (liquidity)
სხვადასხვა აქტივის ფულად
გარდაქმნის შესაძლებლობა.

ლიკვიდურობის დონე (level of
liquidity) ლიკვიდურობის
მაჩვენებელი.

ლომბარდი (lombard) დანე-

ჭიჭიკასკას კამ
ქრადარანასკან ანაძი:

ԼԻԿՎԻԴԱՏ (debtor)

Մանակացած պարտապան, որից
պարտքն են ստանում:

ԼԻԿՎԻԴԱՏՈՐ, ԼՈՒԾԱՐՈՂ

(liquidator) Անձ, ով դատարանի
կողմից նշանակվել է որպես
լուծարումով զբաղվող:

ԼԻԿՎԻԴԱՑԻԱ, ԼՈՒԾԱՐՈՒՄ

(liquidation wind up) Ջեռնա-
րկություն, հիմնարկի և այլն
գործունեության դադարեցում,
վերացում, փակելը:

ԼԻԿՎԻԴԱՑԻԱՍ ԵՆԹԱԿՍ

(current position), Ինչի
վաճառքից կարելի է կանխիկ
գումար ձեռք բերել կարճ
ժամանակվա ընթացքում:

ԻՐԱՑՎԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆՑ

(liquidity) Տարբեր դրամական
միջոցների փոխակերպման
հնարավորություն:

ԻՐԱՑՎԵԼԻՈՒԹՅԱՆ

ՄԱԿԱՐԴԱԿ ((level of liquidity)

Իրացվելիության ցուցանիշը:

ԳՐԱՎԱՏՈՒՆ (Lombard)

სებულება, რომელიც გასცემს სესხს ძვირფასი ნივთების დაგირავების სანაცვლოდ.

მაკლერი (broker) შუამავალი, რწმუნებული გარიგების დადებისას საფონდო, საქონლისა და სავალუტო ბირჟებზე.

მაკლერი რეგისტრირებული (registered broker) ბირჟის წევრი, რომელიც ახორციელებს ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვას თავის ხარჯზე.

მაკლერი ცენტრალურ ბაზარზე (broker on central market) ბირჟის წევრი, რომელიც იძლევა კონსულტაციებს საბაზრო კონიუნქტურის შესახებ.

მაკროეკონომიკა (macroeconomics) ეკონომიკური მეცნიერება, რომელიც ეკონომიკას მთლიანობაში სწავლობს (მაგ. შრომა, კაპიტალი, ბიზნესი, სახელმწიფო სექტორი და სხვ.).

ზღირადად, იქვე ქარსს და სხვა მნიშვნელოვან ფაქტორებს. უკონტროლოდ, უკონტროლოდ, უკონტროლოდ.

ბროკერი (broker) შიგნითი, გარეგანი სესხისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების დაგირავების საფონდო, საქონლისა და სავალუტო ბირჟებზე.

ბროკერი რეგისტრირებული (registered broker) ბირჟის წევრი, რომელიც ახორციელებს ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვას თავის ხარჯზე.

ბროკერი ცენტრალურ ბაზარზე (broker on central market) ბირჟის წევრი, რომელიც იძლევა კონსულტაციებს საბაზრო კონიუნქტურის შესახებ.

მაკროეკონომიკა (macroeconomics) ეკონომიკური მეცნიერება, რომელიც ეკონომიკას მთლიანობაში სწავლობს (მაგ. შრომა, კაპიტალი, ბიზნესი, სახელმწიფო სექტორი და სხვ.).

მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

(national measure, macroeconomic indicator) მთლიანი შიდა პროდუქტი, წმინდა შიდა პროდუქტი, მთლიანი ეროვნული პროდუქტი, ეროვნული შემოსავალი, წმინდა შემოსავალი და სხვ.

მარკეტინგული შუამავლები

(marketing intermediaries) ფირმები, რომლებიც კომპანიებს პროდუქტების წარმოჩენაში, გაყიდვასა და დისტრიბუციაში ეხმარებიან.

მარჟა სხვაობა მყიდველის ფასსა და გამყიდველის ფასს შორის.

მასტიმულირებელი ფასწარმოქმნა

(promotional pricing) ხანმოკლე პერიოდში გაყიდვის ზრდის მიზნით პროდუქტის გასაყიდ ფასზე და ზოგჯერ თვითღირებულებაზე დაბალი ფასის დადება.

მატერიალური აქტივები (ბანკის)

(fixed assets) შენობა-ნაგებობანი, სამეურნეო ინვენტარი და მათზე

საყინოს სესხა ფისაყას

გინგას ჩუხეჩ (national measure, macroeconomic indicator) ჯამაქათან ინტეჩინ არეიონჲ, ჟოთ ინტეჩინ ართაჟრანჲ, ხამაქათან ადგაქინ ართაჟრანჲ, ადგაქინ ექამოთ, ჟოთ ექამოთ ს აქინ:

საარქეტირეფაჟინ სჩეღინ-

რჩხეჩ (marketing intermediaries) ჭირამანტე, ირინჲ რსქეტიოქოინსინტეჩინ ოგინოთ ენ გოცაჟრელ, ქადათელ ს რაჟელ ართაჟრანჲ:

სარქეტიოქონრე გნორეჟი ს ქადათოჟი გნტეჩი მქეს:

ინტასნორე გსაგინჟაგინი

(promotional pricing) ჭარდ ქამანასქახათქადოთ ქადათუნ აქელგნელთ ნაყათასქოქ აყრანჲქ` ქადათეჟი გნტეჩიგ ს ტეჩემან ინჲნარქეჟიგ გაბრე გნჩი სახმანოთ:

სგინტეჩაყას, ჳისუსაყას

საყსჩელხეჩ (fixed assets) ჳენჲ-ჳინოქოინსინტე,

განეული კაპიტალური
დანახარჯები.

მენაბრე (depositor) პირი,
რომელიც არის ბანკში ან სხვა
საკრედიტო დაწესებულებაში
ანაბრის მფლობელი.

მიზნობრივი ფასწარმოქმნა (target
costing) ფასწარმოქმნის საწყის
ეტაპზე ხდება იდეალური
გასაყიდი ფასის განსაზღვრა და
შემდეგ შესაბამისი ხარჯების
ფორმირება.

მიკროგარემო (microenvironment)
კომპანიასთან ახლოს არსებული
ერთეულები, რომლებიც
ზეგავლენას ახდენენ მის უნარზე,
მოემსახუროს თავის
მყიდველებს. ესენია: კომპანია,
მომწოდებლები, მარკეტინგული
შუამავლები...

მიკროეკონომიკა (microeconomics)
ეკონომიკური მეცნიერება,
რომელიც შედარებით
მცირემასშტაბური ეკონომიკური
პროცესებს სწავლობს.

თნთხასკან ცოქს ს ჟრანსვ ქრას
კსათარქოქ კსაქითაქ ბაქასქრ:

ԱԿԱՏԴԱՏՈՒ (depositor) Անձ, ով
բანსკაქին կსამ აქქ ֆինანსას-կსან
ხასითათოქქანს ხასქქსქრ Է:

ՆՊԱՏԱԿԱՅԻՆ ԳՆԱԳՈՑԱՑՈՒՄ
(target costing) Գնագոյացման
նաქինასկան փոլոլմ տեղի Է
ունենոլմ իղեակսկան
ქսձառքի գնի սახմանոլմ,
այնոլხեოს ` մնացած ბաქასქրի
ձსաქոլոլմ:

ՄԻԿՐՈՄԻԶԱԿԱՅՐ (microenvir-
onment) Ընկերոქქանը մոտ
գոլոլոქոլն ունեցոլ միաქոլոլրներ,
որոնք ագոլոլմ են նրա ` իր
ხսձաქոլոլրոլներին ծառայելոլ
ունასկոլոլქան ქրას: Դրանք են `
ընկերոլոլქոլնը,
մատასկարարները,
մարքեթինգային միջնորդները ...

ՄԻԿՐՈՏԵՏԵՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
(microeconomics) Տնտեսական
գիտոլոլქոլն, որն
ուսոլմնասաქրոլմ Է
ხամեմատարար

მიმდინარე ხარჯები დანახარჯები
მუშა-მოსამსახურეთა შრომის
ანაზღაურებაზე, ვალის
მომსახურებაზე,
დამქირავებლიდან ანარიცხები,
სუბსიდიები და სხვა მიმდინარე
ტრანსფერტები.

მიმოქცევის ხარჯები საქონლის
მიმოქცევასთან დაკავშირებული
ხარჯების ერთობლიობა.

მიწოდებელი (supplier) ფიზიკური
ან იურიდიული პირები,
რომლებიც ახორციელებენ
ბაზარზე საქონლისა და
მომსახურების მიწოდებას.

მინიმალური ხელფასი (minimal
wage) ხელფასის ქვედა ზღვარი,
რომელსაც აწესებს ამა თუ იმ
ქვეყნის უფლებამოსილი
სახელმწიფო ორგანო.

მიწოდება (supply) ბაზარზე

ქიქრამადავითარ თნთხასკან
კორბრწაგნტრ:

ღსმამჩყ თამსტრ`

აჯასათოტნტრჩ
აჯასათაქარბჩ, აყაროქჩ
საყასარქმან, კორბათოქჩ
ხაჯქტკოტმნტრჩ,
ათოქჩტჩანტრჩ ს აქქ რწაგქქ
თრანსაჭტრთნტრჩ ბაქასტრ:

ჯრღასამოჩტმას თამსტრ`

საყრანქჩ ჯრღასათოქოქან ხტთ
ქასაქად ბაქასტრჩ
ხამაოქოქოქონ:

შასსაყარარ (supplier)

ჭჩქქსასკან კამ
ქრასარანასკან ანბჩნქ,
ოქონქ კრათქომ ზნქსაქომ
საყრანქნტრჩ ს
ბათაქოქოქონსტრჩ
მასოქტმამქ:

საქამაქოჩჭს აჯასსაყარა

(minimal wage) აჯასათაქარბჩ
სათოქჩს სახმანქ, ოქრქ
სახმანქომ ლ აქს კამ აქს
ტრქრჩ აქტასკან ქასკოქ
მარქჩნქ:

შასსაყარაროჩშ (supply)

მინოდებული წარმოების ფაქტორებისა და საბოლოო პროდუქციის (მომსახურების, სამუშაოს) ერთობლიობა.

მინოდების ფასი (supply price)

მინიმალური ფასი, რომელზე დაბლაც არ შეიძლება საბაზრო ფასის დაცემა.

მოგება წმინდა (net profit) მოგების,

ღირებულების და პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების ის ნაწილი, რომელიც რჩება ფიქსირებული ხარჯების და გადასახადების გადახდის შემდეგ.

მოთხოვნა (demand) ბაზარზე

არსებული გადახდისუნარიანი მოთხოვნილება.

მოთხოვნის ფასი (cost/price of

demand) უკიდურესი (ზღვრული) ფასი, რომლის გეგითაც საბაზრო ფასი ვეღარ აიწევს.

მომხმარებელი (consumer) პირადი

საჭიროებისთვის საქონლის (სამუშაოს, მომსახურების)

ზოცა მათსკარაქად ააქრანქი ართაქრთქან ცორბინსქი ს ქლქნასკან ააქრანქი (ბათაქრთქან, აქქასთანქი) ხამაქრთქონ:

შასაქარაშას ცხ (supply

price)) სქაქაქონ ცხნ, ირქვ ცაბრ ქი სართქ რსსქლ ჯოცაქასკან ცხნ:

ღიქს ჯსქიქმ (net profit)

ჯახოქქი, ჯახაქაქინსქი ს თოქონსქი თსუქო სთსაქაბ სქამთოთსქი აქნ მასქ, იქ მნთომ ღ ქიქსაქად ბაქსსქრ ს ხარსქრქ ქქარსქოც ხსთო:

რსქსღარქ (demand)

ზოცაქონ ამქა ქქარონასქ აქახანჯარქ:

რსქსღარქი ცხ (cost/price of

demand) შაქრახსქ (სახამანაქინ) ცხნ, ირქვ ქარბქ ჯოცაქასკან ცხნქ ქი სართქ ქარბქრანაქ:

შრამიქ (consumer) ანბნასკან

საქათმან ააქრანქსქი (აქქასთანქ, ბათაქრთქონსქ)

შემძენი, შემკვეთი ან ასეთი განზრახვის მქონე პირი.

მონეტარიზმი (monetarism)

ეკონომიკური სკოლა, რომლის მიხედვით მაკროეკონომიკური ცვლილებების ძირითად მიზეზს წარმოადგენს მიმოქცევაში არსებული ფულადი მასის ცვლილება.

მონოპოლია (monopoly) საბაზრო

სიტუაცია, როდესაც ბაზარზე არის ერთი მწარმოებელი და მრავალი მომხმარებელი.

მონოპოლიური საქმიანობა

(monopoly activity) საქმიანობა, რომელიც ეკონომიკურ აგენტს საშუალებას აძლევს გავლენა მოახდინოს საქონლის საბაზრო ფასზე და შეზღუდოს კონკურენცია.

მორატორიუმი (moratorium)

სავალო გადახდის შეწყვეტა ვადის დათქმის გარეშე.

მოსაკრებელი (due) ბიუჯეტში

გნობი, აყაატიქრაათი ჸაა ნაანა
ნაყათააქ იანსეგოქ ანაბ:

ՄՈՆԵՏԱՐԻԶՄ (monetarism)

Տնտեսագիտական դպրոց, ըստ որի մակրոտնտեսական փոփոխությունները պայմանավորված են շրջանառության մեջ առկա դրամական զանգվածի փոփոխություններից:

ՄՆԵՍՇՆՈՐԷ (monopoly) Շուկայի

իրավիճակ, երբ շուկայում կա մեկ արտադրող և բազմաթիվ սպառող:

Մենաշնորհային գործունեություն

(monopoly activity) Գործունեություն, որը տնտեսական գործակալին հնարավորություն է տալիս ազդելու ապրանքների շուկայական գնի վրա և սահմանափակելու մրցակցությունը.

ՄՈՐԱՏՈՐԻՈՒՄ (moratorium)

Պարտքի վճարման դադարեցում՝ առանց ժամկետը պայմանավորվելու:

ՎՃԱՐ (due) Պետական բյուջե

გადაიხდება.

ობლიგაცია სახელმწიფო (public bond) ობლიგაცია, რომელიც უშუალოდ სახელმწიფოს მიერ არის გამოშვებული.

ოვერდრაფტი (overdraft) მოკლევადიანი კრედიტი მიმდინარე ანგარიშზე.

ოფშორული ზონა (offshore) ქვეყანა ან ქვეყნის ტერიტორიის ნაწილი, სადაც მოქმედებს შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმი.

პაი (pay) რაიმე საერთო საქმეში თითოეული წევრის მიერ შეტანილი წილი.

პარტნიორი აქციონერი, კომანდისტი, კომპლემენტარი, კოოპერატივის წევრი „მენარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

პასივი (liability) წარმოების ვალებისა და ვალდებულებათა ერთობლიობა.

ხამარ თოკიანსერ ჯენ
ქდაპქიამ:

რესაყას რარსასიუსერ (public bond) რართათიამსერ, ირისჲ ასაიჯასანორენს აესთიოჲას კიოქიჲ ეს ჲიოარსქსაბ:

ოქეროქს (overdraft) ჲარდაქამსესთ ქარსქი რსოაგქს ხაჯიქ:

ოჭზირაჲის ჲისი (offshore) სრსქირ კასმ სრსქი მას, ირსთეჲ ჲირბიომ ს ართისჲალ კასმ ჲარსქიოჲ ხარსქაჲინ ნესქამ:

ფას (pay) ირსს რსოჲასიორ ჲირბი მსე კიორაჲასიკიორ ასიჲამი მასასარაქსინრ:

რარსსიორ ` რაქსესთერ, კიომასიჲისთ, კიოიარესათიქი ასიჲამ` «ღესისარსკასთერსერი მასიჲინ» ქრასსთასიჲ ირსსჲი ხამასაჲაჲინ:

რასსიჲ (liability) ჲიამსარსქი ` ჲესისარსკიოჲას აჲარსქერსი ს აჲარსთაქიორიოჲინსერი

მოთხოვნისა და მიწოდების მიხედვით ადგენენ.

საბანკო გარანტია (bank guarantee) გარანტია, რომელსაც საკრედიტო დაწესებულება (გარანტი) სხვა პირის თხოვნით კისრულობს.

საბანკო სესხი (bank loan) ბანკის ფულადი სახსრები, რომლებიც კრედიტის სახით არის გაცემული.

საბაჟო კონტროლი (custom control) საქონლისა და სატრანსპორტო საშუალებების საბაჟო შემოწმება.

საბაჟო რეჟიმი (custom regime) საქონლისა და სატრანსპორტო საშუალებების ქვეყნის შიგნით შეტანისა და ქვეყნის გარეთ გატანის კანონით განსაზღვრული წესი.

საბიუჯეტო წელი (budget year) 12 თვისგან შემდგარი დროის მონაკვეთი, რომლისთვისაც დგება ბიუჯეტი.

საგადასახადო აღრიცხვა (tax accounting) გადასახადის

რათ ჯილკაყასკან აყახანჯარკი ს ათაჯარკი:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԵՐԱՇԽԻՔ (bank guarantee) Երաշխավորություն, որ վարկային հաստատությունը (երաշխավորը) պարտավորվում է այլ անձի խնդրանքով:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՎԱՐԿ (bank loan) Բանկի ֆինანსական միջոցներ, որոնք տրամադրված են վարկի ձևով:

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ (custom control) Ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների մաքսային զննում:

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՈՒԺԻՄ (custom regime) Ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների երկիր ներկրելու և երկրից արտահանելու օրենքով սահմանված ընթացակարգեր:

ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՏԱՐԻ (budget year) 12 -ամսյա ժամանակահատված, որի համար կազմվում է բյուջեն: **ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ** (tax accounting) Հարկ վճարելու

გადახდისათვის შემოსავლებისა და ხარჯების აღრიცხვა.

საგადასახადო ბაზა (taxable)

მთლიანი ფულადი ფონდი, რომელიც უნდა დაიბეგროს.

საგადასახადო ვალდებულება

(taxliability) გადასახადის გადამხდელის ვალდებულება, გადაიხადოს კანონით დაწესებული გადასახადი.

საგადასახადო კოდექსი (tax code)

კოდიფიცირებული საკანონმდებლო აქტი, სადაც გადმოცემულია საგადასახადო სამართლის ძირითადი პრინციპები და დებულებები.

საერთაშორისო სავალუტო

ფონდი (International Monetary Fund - IMF) საერთაშორისო სავალუტო ორგანიზაცია, გაეროს სპეციალიზებული დაწესებულება.

სავალუტო ანგარიში (foreign currency account) ოურიდიული და

ხამარ ეკამონტინეჩი ს ბაქსაქეჩი ხაჯქათოი:

ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԲԱԶԱ (taxable)

Ընդհանուր դրամական ֆონդ, որը պետք է հարկվի:

ՀԱՐԿԱՅԻՆ

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

(Taxliability) Հարկ վճարողի պարտավորությունը վճարել Օրենքով սահմանված հարկը.

ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՏԱԳԻՐՔ (tax code)

Ամբողջական օրենսդրական ակտ, որտեղ սահմանված են հարկային իրավունքի հիմնական սկզբունքները և դրույթները:

ԱՐԺՈՒՅԹԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ, ԱՄՀ

(International Monetary Fund - IMF) Միջազգային արժույթային կազմակերպություն, Միավորված Ազգերի կազմակերպության մասնաճիտացված հաստատություն:

ԱՐՏԱՐԺՈՒՅԹԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎ

(foreign currency account)

ფიზიკური პირების ანგარიში
ბანკში საზღვარგარეთული
ვალუტით.

სავალუტო კურსი (exchange rate)
კურსი, რომლითაც ერთ
რომელიმე ვალუტა შეიძლება
გადაიცვალოს მეორეზე.

სავალუტო ოპერაცია (currency
swaps) ვალუტის ყიდვა-
გაყიდვასთან დაკავშირებული
ოპერაცია.

სავალუტო რეზერვები (foreign
currency (exchange) reserves)
უცხოური ვალუტისა და ოქროს
მარაგი, რომელიც გამოიყენება
საგადამხდელი ბალანსის
დეფიციტის შესავსებად.

სავაჭრო ბალანსი (balance of trade)
დროის გარკვეულ მონაკვეთში
(როგორც წესი, ერთი წლის
განმავლობაში) მსოფლიოს
დანარჩენ ქვეყნებთან
სასაქონლო ვაჭრობის
ამსახველი ანგარიში.

ჩრადპარანასკან ს ზიჟიჟსკან
ანბანსგ ართარბიუჟიჟ ზაჟიჟ
რანსკიან:

არსარბიჟობი ფიხარბჟ
(exchange rate) ფიხარბჟჟ,
იჟიჟ მსკ არბიუჟჟ კარსკი ლ
ფიხასანსკსკ მსკ აჟიჟ:

არბიჟობაჟი

გიორსანსიბიბი (currency
swaps) არბიუჟი აოჟ იო
ქადანჟი ზსო კააკად
გორბანსიუჟიანს:

არსარბიჟობაჟი

რსკიბსსს (foreign currency
(exchange) reserves)
ართარბიუჟი ს ისკიო
აკაჟარსსჟ, იჟიანჟ
იგთაგორბიან სს ქდარაჟიან
ზაჟქსკიჟი ჟსფიჟიჟი ქრსგანს
ზამარ:

არსარბიჟობაჟი ზსრბსჟი

(balance of trade) იჟიჟსკი
ბამანსკსაჟათქადიან
(სიქორაჟარ მსკ თარჟი)
აჟარბიჟი მიოს ლკრსსჟი ზსო
აკრანჟაჟიან ათსთორან
ართაგოიჟი ზაჟქსიუჟიანს:

სავაჭრო მარკა (trademark)

სავაჭრო სანარმოს
სახელწოდება, სიმბოლო,
ნიშანი, ემბლემა და ა.შ.,
რომელიც მიუთითებს საქონლის
მწარმოებელს.

სავაჭრო ქსელი (chain stores) ორი

ან მეტი სავაჭრო წერტილი,
რომლებიც ერთობლივად
კონტროლდება, აქვთ ერთიანი
შესყიდვებისა და გაყიდვების
სისტემა და ყველა მაღაზიაში
ერთი და იმავე პროდუქციის
სერიებს ყიდიან.

საინფორმაციო ტექნოლოგიები

კომპიუტერული საინფორმაციო
სისტემები.

საკორესპონდენტო ანგარიშები

(correspondent accounts) ბანკების
ანგარიშები სხვა ბანკებში,
რომლებიც გამოიყენება
კლიენტთა სახელით
ბანკთაშორის
ანგარიშსწორებაში.

საკრედიტო ხაზი (line of kredit)

საინფორმაციო მარკა (trademark)

საინფორმაციო მარკის
სახელწოდება, სიმბოლო,
ნიშანი, ემბლემა და ა.შ.,
რომელიც მიუთითებს საქონლის
მწარმოებელს.

სავაჭრო ქსელი (chain

stores) ორი ან მეტი სავაჭრო
წერტილი, რომლებიც ერთობლივად
კონტროლდება, აქვთ ერთიანი
შესყიდვებისა და გაყიდვების
სისტემა და ყველა მაღაზიაში
ერთი და იმავე პროდუქციის
სერიებს ყიდიან.

საინფორმაციო ტექნოლოგიები

კომპიუტერული საინფორმაციო
სისტემები.

საკორესპონდენტო ანგარიშები

(correspondent accounts) ბანკების
ანგარიშები სხვა ბანკებში,
რომლებიც გამოიყენება
კლიენტთა სახელით
ბანკთაშორის
ანგარიშსწორებაში.

საკრედიტო ხაზი (line of kredit)

ბანკის თანხმობა, სპეციალური მოლაპარაკებების გარეშე უზრუნველყოს მომავალში მსესხებელი სესხით წინასწარ განსაზღვრული თანხის ფარგლებში.

საპროცენტო განაკვეთი (interest rate) მსესხებლის მიერ კრედიტორისთვის ძირითადი ვალის გარდა გადასახდელი თანხა.

სათვასო დისკრიმინაცია (price diskriminacion) სათვასო პოლიტიკა, რომელიც მიმართულია კონკურენციის შესაზღუდად.

საფერმო სახელწოდება (business name) სახელი, რომლითაც საქმიანობს საწარმო.

საქმიანობა ეკონომიკური (economic activity) ნებისმიერი საქმიანობა, რომელიც წარმართება მოგების, შემოსავლის მისაღებად.

საქონელი (commodity)

წანსქი ხამადაყნოქონრ, ათანგ ხათოლქ რანასკციოქონსნერქ ააყაყათიმ ქარქათოქინ ააყახოქქ ქარქოქქ` ნაქააყეს აახმანქად გომარქ აახმანსნერომ:

სიყნოსაქონიჭქ (interest rate) ქარქათოქი კოქქქ ქარქათოქინ, მაყრ გომარქგ რაგქ, ქქარქქქქ გომარქ:

გსაჭხს ზსრყასოიქჭონს (price diskriminacion) გნაყქინ ქრქაქასანოქონს, ირქ ნაყათასქნ ქ მრგასკციოქან აახმანაქასკომქ:

ჭირსაჭხს ასქასოიქს (business name) ანოქნ, ირქ სნქქქ გორქონსნოქონს ქ ზაქაქომ ღსნარქოქონსრ:

სსსსსაქას გორქონსნოქონს (economic activity) ზანსკაგაზ გორქონსნოქონს, ირქ ზაქაქომ ქ ჯახოქქ, სქამოთ სთანაქო ხამარ:

აოქასქ (commodity) სქოქასქან

სპეციალიზებული მაღაზია

(specialty store) საცალო მოვაჭრე, რომელიც პროდუქციის მცირე სერიას ყიდის და ამ სერიებში ფართო ასორტიმენტის პროდუქტი გააჩნია.

სტრატეგიული ინვესტიცია

(strategic investment) პირდაპირი ფინანსირების ერთ-ერთი ფორმა. გრძელვადიანი (ჩვეულებრივ, 5 წლამდე და ზევით) ინვესტიცია.

სუპერმარკეტი (supermarket) დიდი

ზომისა და მოცულობის, დაბალი მარჟისა და ფასის თვითმომსახურების მაღაზია, რომელიც საქონლის ფართო ასორტიმენტით ვაჭრობს.

სუფთა მოგება (net incom) თანხა,

რომელიც რჩება მას შემდეგ, რაც გადახდილია ყველა ხარჯი და გადასახადი.

ტარიფი (tariff) ფასის დადება,

შეფასება; პრეისკურანტი.

ტარიფიკაცია (tariffing) რისამე

ტარიფის დადგენა.

სპეციალიზებული მაღაზია

(specialty store) შანრადახი ანსთროპი ცქაოქად, იორ ქადათოი და ართათერანქი ქიორქი ქიმქაქანასქი და აყო ქიმქაქანასქინეროიმ ათაჯარქოიმ და ქაქან თხსასქანქი:

სტრატეგიული ინვესტიცია

(strategic investment) იოქოქსქი ქინანასაქოქიმან დაქერქე მსქერ: ერქარაქამსქესთ (იოქესა ქანთინ, 5 თარქი ქამ აქქქქი) ნერქოქიმ:

სუპერმარკეტი (supermarket)

ქიორქი ქაქქი და დაქაქქი, გაბო არქქქქი ქინქნასაქაქასარქმან ქანთოქ, იორ აყოქანქი ქაქან თხსასქანქი ანსთროპი და ცქაოქად:

სუფთა მოგება (net incom)

ქოქმარ, იორ მნთოქ და ქოქორ დაქასერქ ქასთარქქოქ და ხარქქერქ ქდაქარქქოქ ხსთოქ:

ტარიფი (tariff) ქინ იქსქ,

ქნასხასქქ, ქნასგოქსაქ:

ტარიფიკაცია (tariffing) იქსქ

ქანქი ასაქაქანქი ასხიმანთოქ:

ჩამოიწერება.

უნაღლო ანგარიშსწორება (cashless settlement) საქონლისა და მომსახურების ღირებულების გადახდა ბანკის მეშვეობით გადარიცხვის გზით.

ფასდაკლება (discount) დროის გარკვეულ პერიოდში განსაზღვრულ საქონელზე ფასის შემცირება.

ფასების ინდექსი (price index) მაჩვენებელი, რომელიც გამოხატავს საქონელსა და მომსახურებაზე ფასების თანაფარდობას ორ სხვადასხვა პერიოდში.

ფასი (price) ფულის რაოდენობა, რომლითაც შეფასებულია პროდუქტი ან მომსახურება.

ფასი დემპინგური (dumping price) ფასი, რომელიც შიდა ბაზრის ფასებთან შედარებით განზრახ შემცირებულია.

ფასიანი ქაღალდები (securities) კაპიტალის მოზიდვის ფინანსური ინსტრუმენტი. ძირითადი ფასიანი ქაღალდებია: აქცია,

ბაქსტერის ს სსიპ-ის ხაზით: **სსსსსსსსსსსს** (cashless settlement) სააგროსექტორის და ბაზრის მომსახურების მიზნით დადგინებულია: **სსსსსსსსსსსს** (cashless settlement) სააგროსექტორის და ბაზრის მომსახურების მიზნით დადგინებულია:

ფსსსს (discount) დროის განმავლობაში განსაზღვრულ საქონელზე ფასის შემცირება.

ფსსსს (price index) მაჩვენებელი, რომელიც გამოხატავს საქონელსა და მომსახურებაზე ფასების თანაფარდობას ორ სხვადასხვა პერიოდში.

ფსსს (price) ფულის რაოდენობა, რომლითაც შეფასებულია პროდუქტი ან მომსახურება.

ფსსს (dumping price) ფასი, რომელიც შიდა ბაზრის ფასებთან შედარებით განზრახ შემცირებულია.

ფსსსს (securities) კაპიტალის მოზიდვის ფინანსური ინსტრუმენტი. ძირითადი ფასიანი ქაღალდებია: აქცია,

ქონება ყველა ნივთი და არამატერიალური ქონებრივი სიკეთე, რომელთა შექენა, ფლობა, განკარგვა და სარგებლობა შეუძლიათ პირებს.

ქონებაზე ყადაღის დადება (sequestration of property) მესაკუთრის ან მფლობელისათვის ქონების განკარგვის ან ქონებით სარგებლობის უფლების აკრძალვა.

ყადაღა (sequestration) იხ. *ქონებაზე ყადაღის დადება*.

შემოსავალი (income) ფულადი ან მატერიალური ფორმით მიღებული დოვლათი.

შერეული ეკონომიკა (mixed economy) ეკონომიკური სისტემა, რომელშიც სამთავრობო და კერძო ინიციატივა განსაზღვრავენ რესურსების განაწილებას.

შესადარებელი ფასები (reference prices) მყიდველის მიერ დამახსოვრებული ფასი,

ԳՈՒՅՔ՝ Բոլոր իրերը և ոչ նյութական գույքային բարիքը, որոնք կարող են գնել, տնօրինել և դրանցից օգտվել անհատները:

ԳՈՒՅՔԻ ՎՐԱ ԱՐԳԵԼԱՏՔ ԴՆԵԼ (sequestration of property) Մեփականատիրոջը կամ իրավատիրոջը արգելել տնօրինել գույքը կամ նրան գրկել օգտվելու իրավունքից:

ԱՐԳԵԼԱՏՔ (sequestration) Տե՛ս՝ *Գույքի վրա արգելանք դնել:*

ԵՎԱՄՈՒՏ (income) Դրամական կամ նյութական ձևով ստացած բարիք:

ԽԱՌԸ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ (mixed economy) Տնտեսական համակարգ, որում կառավարական և մասնավոր նախաձեռնությունն են սահմանում ռեսուրսների բաժանում:

ՀԱՄԱԴՐԵԼԻ ԳՆԵՐ (reference prices) Գնորդի կողմից մտապահված գին, որը

გამონერვილი ჩევი.
ჩევი წარმომდგენზე (bearer-cheque)
 ჩევი კონკრეტული პირის
 მითითების გარეშე, განაღდების
 ფაქტის დადგომამდე.
ჩრდილოვანი ეკონომიკა
 (underground economy) ფარული
 ეკონომიკური გარიგებების
 (ალურიცხავი საქმიანობის)
 ერთობლიობა.

ცენტრალური ბანკი (central
 (national) bank) იხ. *ბანკი*
ეროვნული.

ცვლადი ხარჯები (variable costs)
 ხარჯები, რომელიც იცვლება
 წარმოებისა მოცულობის
 პროპორციულად.

წარმოების ფაქტორები (factore of
 production) ღირებულების
 შექმნის ძირითადი ეკონომიკური
 რესურსი, რომელსაც
 მიეკუთვნება მიწა, შრომა,
 კაპიტალი.

წარმომადგენლობითი ხარჯი
 ეკონომიკური საქმიანობის
 ფარგლებში განეული ხარჯი,

რეორა ვრკად ჯეს:
სერვისმავსირი ჳესე (bearer-
 cheque) ჳესე, ათანგ კონსკრეს
 ანბჰ მასონანჯმან, მჰინჯს
 კანბჰკლკაგმან აყახრ ვაქრ:
სსაქერსაჳის სსსესონიბჳიის
 (underground economy)
 მრახნკად თნსთესასკან
 ვორბარჳნერჰი (ჯვრანგვად
 ვორბონსნთიჳიან)
 ხამააჳიოიჳიონ:
ჳსსსონსაჳას რასჳ (central
 (national) bank) სნ´ა` *საგყაჳინ*
ჳანსკ
ფიფიხასაჳას თამსსერ (variable
 costs) თაჰასერ, იოინჳ
 ჳიოჰიჰიჳიომ სნ ართააჳიოიჳიან
 ბაკაჳსნერჰინ ხამაჯაჳი:
არსარასაჳას გორთისსერ
 (factore of production) არბსერ
 ასთეღბსქოი ხჰმნასკან თნსთეს-
 ასკან თსთორა, იორ ნსერათოიმ
 ჲ ხოიერ, აჯჰასთასნერ,
 კსაჳჰთასქრ:
სერვისმავსირი-გვასაჳას
თამსსერ` სსთესასკან
 ვორბონსნთიჳიან ჳრჯანასკსნერ-

რომელიც მოიცავს: ა) გამართული ღონისძიებებისათვის (პრეზენტაციები, მიღებები) გათვალისწინებულ ხარჯებს; ბ) საექსკურსიო და კულტურულ-სანახაობითი ღონისძიებების ხარჯებს; გ) სუვენირების შეძენის ხარჯებს; დ) სტუმრების მომსახურების უზრუნველყოფის ხარჯებს და სხვ.

წილი საწესდებო კაპიტალში (share in authorized capital) თითოეული პარტნიორის შენატანის ოდენობა საწარმოს ძირითად (საწესდებო) კაპიტალში.

წმინდა აქტივები სხვაობა პირის აქტივებსა და მის ვალდებულებებს შორის.

წმინდა ინკასო (net encashment) საფინანსო დოკუმენტების ინკასო, რომელსაც არ ახლავს კომერციული დოკუმენტები.

წმინდა შიდა პროდუქტი (net

რამ არცაბ ღაქასერე ირე
ნერაოიომ ლ. ა) ანცესაგქად
მქიჯიგაოიომნერქი ხაამარ
(ჯნორხანოქსანსერ, ენოქონს-
ქოქოქონსნერ) ქასთარქად
ღაქასერე, რ) ლქსქოქორქასნერქი ს
მჯასქოქოქაქიქი მქიჯიგაოიომნერქი,
თსხარქან ქაქერე აქესქლქო
ღაქასერე, ე) ხოქჯანქერნერქი
ღაქასერე, ი) ხქორერქი
საქასარქოქოქიმ საქახოქქლქო
ღაქასერე ს აქქს:

**სქასსაქსაქიქს იასოქსა-
ქრასქას იაქიქსაქიქს**
(share in authorized capital)

ჭოქრასქანქოქორ ეორღნქსქოქე
ნერქორმან ქრანსაქქე ღქონარქ-
ოქოქან ხქიმნსაქან (ქანონსა-
ქრასქან) ქასაქითაქოქიმ:

ღიქს აქსქიქსერ `სარქქეროქ-
ქოქონქრ ანღქ ასქოქიქქსნერქი ს
აქართაქოქოქოქოქონსნერქი მქიქს:

ღიქს იქსაქსი (net encashment)
ჭქინანსაქან ქასაქოქოქქერქი
ქინსაქათ, ირე ქი იოქქსქქქოქიმ
ათსოქრასქიქი ქასაქოქოქქერქიქ:

ღიქს სსერქიქს არქოქიქიქ (ქოქსო

domestic product)

მაკროეკონომიკური

მაჩვენებელი, რომელსაც

მთლიან შიდა პროდუქტსა და

ამორტიზაციის ხარჯებს შორის

სხვაობით ანგარიშობენ.

წონა ბრუტო (gross weight) საქონლის წონა ტარისა და შეფუთვის ჩათვლით.

წონა დატვირთვის საქონლის წონა, რომელსაც ადგენენ გაგზავნის პუნქტში და მითითებულია სატრანსპორტო დოკუმენტში.

წონა ნეტო (net weight) საქონლის წონა ტარისა და შეფუთვის გარეშე.

ხარჯი (charge) გარკვეული შედეგის მისაღებად გაცემული ფულადი ან მატერიალური რესურსი.

ხელფასი (pay) დაქირავებული მუშაობის შედეგად მიღებული ნებისმიერი საზღაური ან სარგებელი. იხ. აგრეთვე *ანაზღაურება*.

domestic არსააქრანსქრ)

შასქრისთსთასქანს გრისანქ,

ორრ ხაქქარქისორ სს სსრქის

არქისქის ს ამორისქისაქის

ბასქსსრქის მქის თარქსრისქის:

წონის-სსი, ჯასსქს (gross weight) შაქრანსქის ქაქ თარაქისორ ს ქისქსქსქისორსანქრ ხანსქსრ, სანქსათ:

წონის-ქს ` შაქრანსქის ქაქ, ორრ ორისქისორ სს ათასქსანს ქისქისორ ს სქსქს ს თრანსაქისორისქის ქისასთასქისქის:

წონის-ქს (net weight) შაქრანსქის ქაქ ` ათასქს თარაქის ს ქისქსქსქისორსანს:

შასქს (charge) ორისქის არქისქის სთასანსქის ხანსარ ქისთარქისქს ოქრანსქანს ქისანსქისქის ოსთისქისქის:

შასქს (pay) ქისქისორ აქისასთასქის არქისქისქისორ სთასქსქს განსქსაქსაქს ქისქისქისათისქისქის ქისანსქის: სს ` სსანს ` ქისქისქისქისქისქის:

ჯამაგირი (wage) შრომის ანაზღაურება განეული სამუშაოს სანაცვლოდ.

ჰიპერინფლაცია (Hyperinflation) ძალიან მაღალი ინფლაცია.

ჰონორარი (honorarium) გასამრჯელო, რომელსაც შრომის საზღაურად აძლევენ (ხელშეკრულების საფუძველზე) მწერლებს, მხატვრებს, ადვოკატებს და სხვ.; ერთჯერადი ანაზღაურების ფორმა განეული საქმიანობის ან დამსახურებისათვის.

ონიჯიყ (wage) აჯხათანჲი ქარდათრიქიონ` კათარქად აჯხათანჲი ეჲმავ:

ჴენიხჴლჴაჴია (Hyperinflation) ჴათ რარდრ კნად:

ჯონორარი, ჴრასაჴჯარ (honorarium) აჯხათანჲი აყამანაგრაჲინ ერამსკან ქარდათრიქიონ კრიონერიხ, არქესითაგესინერიხ, ჲრასაჴანსერიხ, ს აჲს: ᄰესკანგამჲა ქარდათრიქიონ დს` კათარქად აჯხათანჲი კამ ბათაჲიქიონსერიხ ჲამარ: